

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935

Kedd, 1935. október 8.
223. szám.

ALOISI

Döntött a Nemzetek Tanácsa:

Alkalmazzák a 16. szakaszt Olaszország ellen!

TEKLE HAWARIATE

Aloisi báró és Tekle Hawariate izgalmas felszólalásai a hétfői ülésen — Tovább folytatják előnyomulásukat Abessziniában az északkeleti olasz front katonai egységei — Délen az olasz csapatok elfoglalták Guerlogubi városát — Nyilvánosságra hozták a francia-angol együttműködés francia feltételeit

Feketehimlő tizedeli a Harrar-környéki abesszin hadsereget

Elvetették Genfben és Londonban az olasz diplomácia javaslatait

LONDONBÓL jelentik: Délután híre terjedt annak, hogy az olaszok által tegnap elfoglalt Aduát visszafoglalták az abesszinok, sőt visszavették Adigrátot is. Ezek a hírek azonban, mint utólag kiderült, abesszin forráshól származnak és nem bizonyultak valóknak, miután megkésve érkeztek. Az abesszin külügyminisztertől külön távirat érkezett Avenoni népszövetségi főtitkárhoz, akivel közli, hogy az olasz csapatok a repülők támogatásával megszállták Aduát, majd később Adigrátot. Az abesszin csapatok a két városon túl húzódtak vissza. Az abesszin külügyminiszter táviratában utal arra, hogy az olaszok támadása hónapok óta elő volt készítve. Az olasz sajtó az előnyomulással foglalkozva azt írja, hogy Adua bevételére nem cél, hanem csak jelkép és az olasz csapatok folytatják előnyomulásukat, mindaddig, amíg be nem fejezik küldetésüket. Az olasz főhadiszálláson az olasz csapatoknak az aduai ütközetben történt veszteségét 600 halottra és sebesültre becsülik.

Részletes jelentés Adua elfoglalásáról

Vasárnap az olasz kormány két harci jelentést bocsájtott közzé. A tizenhárom számú jelentés közölte a lakossággal, hogy az első olasz hadtest elfoglalta Adigrát városát, a második hadtest pedig elérte Adua völgyét. A jelentés szerint ugyanakkor a déli szomáliai fronton az olaszok elfoglalták Gerlogubi városát.

A másik, tizennégyes számú harci jelentés Adua bevételéről ad hírt.

Adua ostroma vasárnap hajnalban vette kezdetét. A Paris Soir levelezőjének jelentése szerint az olaszok már a hajnali órákban elfoglalták az Aduából kivezető utakat és innen nyomultak előre, majd rövidesen elérték az olasz konzulátus teljesen üres épületét, amelyen még ott lengett az olasz zászló.

A város elfoglalása lépésről-lépésre valószínűsítéses vérfürdő közepette ment végbe.

Seyum herceg, az északi abesszin hadsereg főparancsnoka, reggel 8 órakor adta ki a parancsot a visszavonulásra. A denakil törzs harcosai a hősiességnek valószínűsítéssel páratlan csodáját mutatták be, amennyiben feláldozták ma-

gukat, hogy fedezzék az abesszin hadsereg visszavonulását. A törzs harcosai közül senki

GRAZIANI,

a délabessziniai olasz seregek parancsnoka

sem hagyta el a várost és legnagyobb részük elesett, kisebb részük fogságba került. A denakil-harcosok, akiknek száma 7000 volt, a háztetőken elrejtözve és a falak mögül gyilkos tüzelést zúdítottak a benyomuló olaszokra és hősök módjára pusztultak el őrhelyeiken.

A véres uccai harcok mindkét oldalról óriási áldozatokat követeltek.

Mielőtt az abesszin csapatok ellenállása gyöngült, megérkeztek az olasz csapaterősítések, amelyeket repülőgépek kísértek. Aduába a következő sorrendben vonultak be az olasz csapatok. Legelől egy bennszülött ezred haladt, utánuk olasz gyalogság következett, majd a hadikocsik, mérnöki csapatok és élelmezési osztagok. Legvégül az utépítők haladtak, akik nyomokban munkához láttak és éjjel-nappal megfeszített munkával tették alkalmassá az autóközlekedésre az utakat.

Az olasz rádióállomások tegnap este 8 órakor közölték Adua elesését. A hír egész Olaszországban óriási lelkesedést keltett, a középületeket és házakat fellobogózták. Mussolini személyesen közölte a hírt a San Rossoreban tartózkodó Viktor Emánuel királlyal, majd táviratban közölte De Bono tábornokkal az olasz nemzet háláját és elismerését. A kormány jelentése szerint

az olasz csapatok bevonulása Aduába vasárnap délelőtt 11 órakor történt.

A négyessel Ras Seyum abesszin főparancsnok közölte Adua elesését. A herceg jelentése szerint az olaszok hevesen támadták és az abesszin csapatok az aduai vonalat semmi esetre sem tudták volna tartani és ezért ellentámadá-

sok céljaira alkalmasabb terepre vonultak vissza. Aduában egyébként egyetlen ház sem maradt épen és a 40 ezer lakosu város egyetlen romhalmazzá változott.

Hír szerint az olaszok a déli és keleti frontszakaszon, tehát körülbelül ezer kilométer hosszú fronton egységes és átütő erejű támadást indítanak. Olasz repülők tegnap bombázták az Aduától 200 kilométerre levő Sakotát, a bombák rengeteg házat rombadöntöttek. Vasárnap az olasz repülők valamennyi fronton folytatták a légi támadást. Az olasz pilóták Tigré tartományban röpiratot dobtak le.

Megállapították Olaszország felelősségét

Amíg Afrikában patakokban ömlik a vér, addig Genfben lázas diplomáciai munka folyik. A háborús felelősség megállapítására kiküldött hatos bizottság tegnap befejezte tanácskozásait és elkészítette a jegyzőkönyvet, amely a Népszövetség tanácsa elé kerül. A bizottság jelentése, amelyet tegnap délután 2 órakor hoztak nyilvánosságra, ezzel a végső mondattal zárul:

— A bizottság arra a megállapításra jutott, hogy az olasz kormány a Népszövetség alapokmányának 12. szakaszában előírt kötelezettsége ellenére, a háboru eszközeihez folyamodott.

A bizottság tehát Olaszországot jelölte meg támadóként.

A másik nagyérdekeségül hír, hogy az Egyesült-Államok elnöke tegnap rendeletet bocsájtott ki, amelyben megtiltja mindennemű lőszer és hadianyag kivitelét az Egyesült-Államokból. A tilalom a megszegését első esetben öt évi börtönnel és tízezer dollár pénzbüntetéssel sújtják. Hangsúlyozza a rendelet, hogy a tilalmat később a szükséghez képest esetleg kiterjesztik a nyersanyagok kivitelére, mint a rézre és a gyapotra is.

„A helyzet nem alkalmas csereüzletekre...”

A Daily Telegraph jelenti, hogy Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter ma közli az olasz nagykövettel az angol kormány választ Mussolini üzenetére. A Duce, mint ismeretes, békejavaslattal fordult az angol kormányhoz, amelyet mindenekelőtt arra kért fel, hogy szüntesse be a Földközi-tengeren hadikészülődéseit.

Az angol külügyminiszter közli Mussolinival, hogy rendkívül értékesnek ismeri el a kezdeményezést, azonban a jelenlegi súlyos helyzet nem alkalmas az ilyen csereüzletekre”.

Anglia nem hajlandó a Földközi-tengeren demobilizálni, hanem befejezi a tervbevetett katonai jellegű előkészületeket. A válasz hivatkozik a már eddig életbeléptetett óvintézkedések hatalmas költségeire s megállapítja, hogy a jelenlegi helyzet fenyegető voltára való tekintettel, Anglia kénytelen az összes intézkedéseket fenntartani.

A londoni lapok türelmetlen hangon irnak és gyors cselekedetet követelnek. Az újságok helytelenítik Franciaország halogató és határozatlan magatartását.

A hatos bizottság döntő javaslata

Beavatott helyről származó híradás szerint a hatos bizottság jelentéséhez a következő záradékot fűzték:

A Népszövetség felszólítja az abesszin és az olasz kormányokat, hogy 24 órán belül kössenek fegyverszünetet. Amennyiben ez nem történne meg, úgy további 24 órán belül a Népszövetség elrendeli a szankciók teljes sulyu alkalmazását azon fél ellen, amelyik nem hajlandó fegyverszünetet kötni.

A Daily Mirror Eritreába küldött tudósítója jelenti, hogy Mussolini olasz miniszterelnök repülőgépen hamarosan odaérkezik, hogy felavassa az Aduától 1896-ban elesett olasz hősök emlékművét, amelyet tegnap szállítottak be az elfoglalt városba.

Macdonald tegnap Croydonban nagy

amely szerint az olaszok királlyá kiáltják ki János császár családjának egyik leszármazottját. János abesszin császár 1889-ben egy csatában esett el, mire Menelik János utódait lemondásra kényszerítette. Érdekes egyébként, hogy még tegnap olyan hírek terjedtek el, hogy az abesszinek úgy Aduát, mint Adigrat városát visszafoglalták. Utóbb kiderült, hogy

a hír megkésve érkezett, mert véglegesen újból az olaszok lettek Adua urai.

A hírekből megállapítást nyer azonban, hogy tegnap véres harcok során, Adua két ízben is cserélt gazdát.

beszédet mondott. Kijelentette, hogy az olaszok hatalmas költségekbe verték magukat, hogy most Genfben olyan határozatot kapjanak, amelyhez olcsóbban is hozzájuthattak volna. Kétségtelen, hogy Genf kénytelen lesz kimondani, hogy a támadó fél Olaszország volt.

Addis Abebai jelentés szerint a főváros lakosságát Adua elfoglalása erősen nyugtalanítja. Addis Abeba minden lakosa az uccán tartózkodik és hatalmas tömeg veszi körül a császár palotáját, ahol egész éjjelen át fény ég, je-

Véres harc készül Ogadenben

Addis-Abebahól jelentik: „A népszövetségi tanács jelentését a császár tegnap kapta meg és annak áttanulmányozása után a külföldi tudósítók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A jelentés meggyőzte az abesszin kormányt arról, hogy a Népszövetség kész segítségére lenni. Újból hangoztatom, hogy teljes bizalommal viseltetünk a Népszövetség iránt és tudjuk, hogy csakis a Népszövetség tudja feltartóztatni az Abessziniá elleni támadást. Még mindig ragaszkodunk a békehez és készek vagyunk ennek bármikor is bizonyosságát szolgáltatni. Minden reményünket a Népszövetségbe helyezzük és egyúttal akarunk maradni a Népszövetséggel a szerződéses kötelezettségek megtartása tekintetében.

Londonból érkezett jelentések szerint Ogaden-tartományban, Harrar város közelében nagy csata van készülöben. Ide az utóbbi napokban nagy abesszin erősítések érkeztek. Az Ogadenben készülö harc dönti el Addis-Abeba sorsát is, mert ha itt az olasz csapatok győznek, akkor szabaddá válik az út a főváros felé.

Seyum herceg serege Eritreába nyomul

Az olasz csapatoknak Keletafrikába való szállítása most már gyorsabb ütemben folyik. A feketeingesek „Január 3.” nevű hadtestét Nápolyban összpontosítják, ahonnan néhány napon belül utnak indítják őket. Tegnap Nápolyból öt hajó indult csapatokkal és hadianyagokkal.

RAS SEYUM HERCEG

A Reuter-ügynökség addis-abebai jelentése szerint az eddigi harcok nem voltak komoly jelentőségűek, inkább csak az előrsők csatározásairól lehet szó, amelybe az abesszin hadsereg zöme még nem avatkozott be. Az ogadeni fronton guerilla-harc folyik.

Az olaszok új taktikát alkalmaznak, amennyiben előnyömlésüket meglassi-

léti annak, hogy a négus fent van és dolgozik. A négus közvetlen környezete azt ajánlotta urának, hogy hagyja el a fővárost, a császár azonban kijelentette, hogy ezt csak akkor fogja megtenni, ha a frontra indul, hogy átvegye a csapatok felett a főparancsnokságot. Tegnap visszatért Addis Abebába John Robinson az abesszin szolgálatban álló amerikai néger repülő, aki elmondotta, hogy gépfegyverrel felszerelt repülőgéppel megfutamtott két olasz bombavető gépet.

Az olasz csapatok sikerét a francia közvélemény, a baloldali és a radikális lapoktól eltekintve, nagy erkölcsi sikernek tekintti. Különösen Adua elfoglalásáról irnak meglegedetten és megállapítják, hogy Olaszország lemosta a régi gyalázatot. A francia közvélemény nagy többsége most is határozottan ellenzi, hogy Franciaország csatlakozzon a katonai megtorló rendszabályokhoz.

Az angol sajtó sem becsüli le Adua elfoglalásának harcászati és politikai jelentőségét. Azt írják, hogy a győzelem állítólag már is hajlandóvá teszi Mussolinit arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a békéről. A munkáslapok méltatlankodással fogadják az olasz előnyömlésről szóló híreket és azt írják, hogy ha Genfben meg lett volna az egyetértés, akkor nem fejlődtek volna idáig a dolgok.

tották és az eddig elfoglalt hadállásalkaf kiépítik.

Futárjelentések megerősítik azt a hírt, hogy Valkait környékén

erős olasz csapatok vonulnak fel. Erős támadást várnak az abesszinek az Adua-Assum vonalon is. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy az olasz csapatok előretöréssel főleg a Tana-tó felé irányulnak.

Több angol újságíró azt az utasítást kapta, lapjától, hogy álljanak készen az Egyiptomba való utazásra. A News Chronicle haditudósítójának jelentése közli, hogy Seyum herceg parancsnoksága alatt levő csapatok egy részének sikerült a Mareb-folyón átkelni. Az abesszin csapatok be akarnak törni Eritreába.

Az abesszin helyzetről a következő magánjelentések számolnak be:

Votte tábornok, aki mintegy 7000 főnyi hadosztályt élén Aduát védte, rádióon jelentette, hogy a visszavonulási parancsnak eleget tett és csapataival az Adua mögötti csucsokon helyezkedett el. A harrari főparancsnokság értesülése szerint az olasz főparancsnokság elhatározta, hogy mihamlgy a hadműveletek olyan területre érnek, ahol az lehetséges lesz, azonnal működésbe lépnek a nehéz ágyúk és a gázvető-osztagok.

Megjelent „a fekete-halál”

Harrarból érkező jelentések szerint a katonák között ott feketehimlő-járvány lépett fel. Sem járványkórház, sem pedig olyan szervezet nem áll rendelkezésre, amely a betegség megakadályozását szolgálja. A hatóságok intézkedésére azokat, akik kórházi kezelésre jelentkeznek, lándzsás katonák kísérik ki a sivatagba, Ogadenben is különféle járványok, így a tifusz is erősen pusztít és naponta százával halmak meg a katonák.

A Daily Telegraph értesülése szerint a yemeni hatóságok megtagadták az olaszok ama kérését, hogy az Eritreában megbetegedett katonákat Yemen területére szállíthassák.

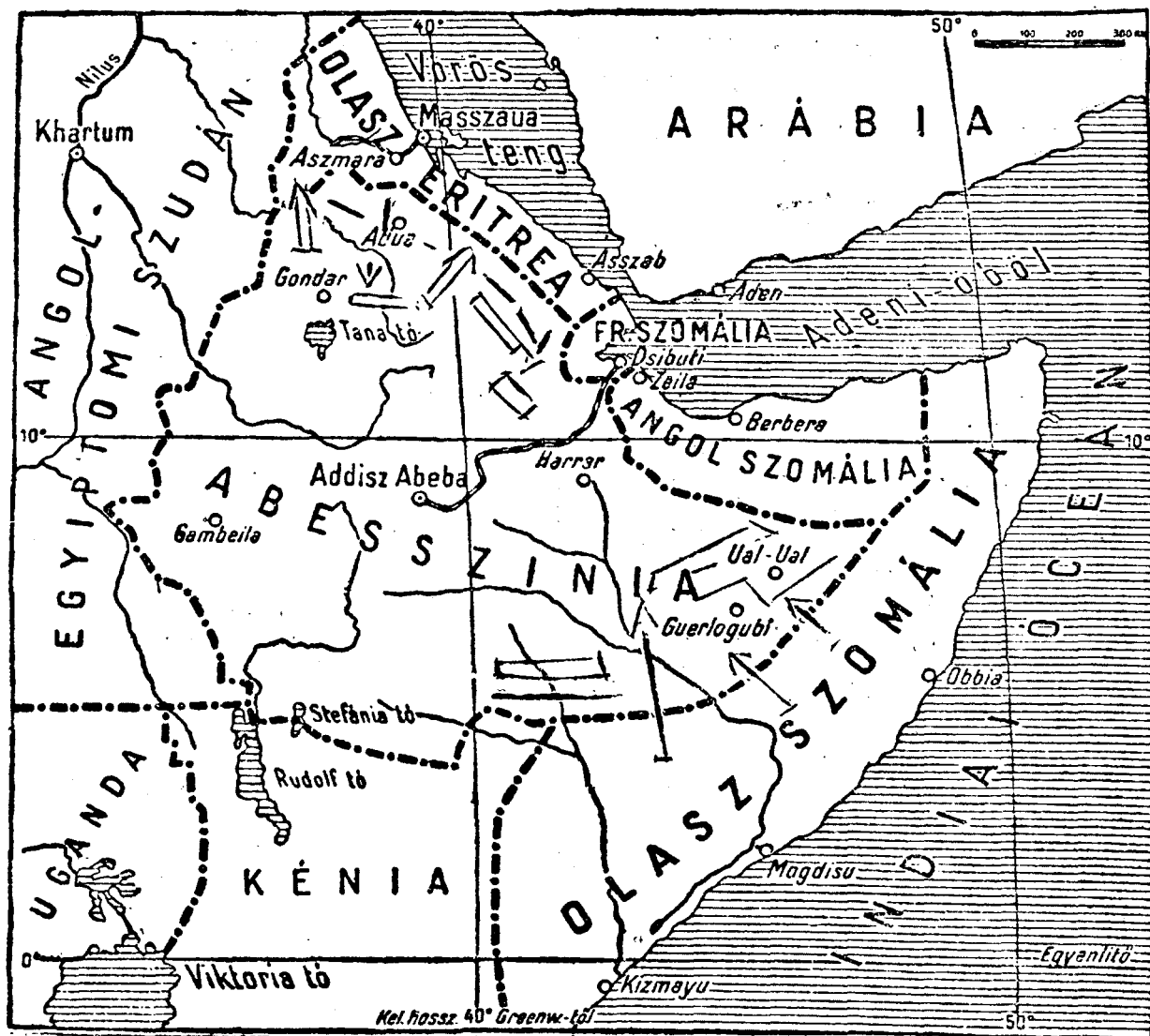
Elcsapták az abesszin hadügy-minisztert, a négus a frontra készül

Addis-Abeaból érkező jelentések szerint a császár parancsot adott, hogy hordozható trónját, biborbársonyból készült harci-sátrát, fegyvereit és egyéb hadijelvényeit Dessi tartományba szállítsák, ahonnan meg akarja látogatni mind a három abesszin hadszínteret. A császár különben ma Ras Mulugeta hadügyminisztert felmentette állásától helyére Ras Abadat nevezte ki. Az udvartartás és a miniszterek fizetését a négus a háborúra való tekintettel 25 százalékkal csökkentette. Az abesszin harcosokat egyébként óriási győzelem hírével lelkesítik. A győzelmi hír azonban nem nyert eddig meg erősítést. Ma reggel hirtelen elutazott a fővárosból Caspari olasz távirati főnök, a császár régi barátja, akinek bucsuzáskor a következőket mondta: A történelem ellenére is kijelölhetem, hogy kapunk bármikor nyitva állanak előtted! Az addis-abebai diplomáciai kar tagjai táviratban fordultak kormányaikhoz, arra kérve őket, hogy járjanak közben az olasz kormánytól és kötelező ígéretet szerezzenek, hogy sem Addis-Abeba, sem pedig Diredaua városokat nem fogják bombázni. A négus rendelkezése a lakosság és a hadsereg bombabiztos fedezékeket épít a főváros körül. Ezekben a fedezékekben ezerszámra helyezkednek el a lakosok családtagjaikkal és vagyonukkal.

Abesszin kezelésbe került a vasutvonal

Az abesszin vasut üzemét ma hajnalban abesszin hivatalnokok és mérnökök vették át. Eddig a vasutvonal tudvalevőleg francia kezelés alatt állott, most azonban azért kellett megtörténni a változásnak, mert az abesszin csapatok legfőbb felvonulási vonala ez lett. Addig, amíg a hadállapot elhúzódik, a vasutvonalat abesszin kezelés alatt tartják. Az addis-abebai olasz követ még mindig állomáshelyén tartózkodik, mert nem kapott utasítást arra, hogy kéri ki utlevelét. A követ a fővárosban várja meg a vidéki konzulok odaérkezését. A császár feleslegesnek tartja az utlevelék kiadását és közölte, hogy a háború ellenére is gondoskodik a követség biztonságáról, sőt különvonatot is bocsájtott a követség személyzetének rendelkezésére arra az esetre, ha el akarnának utazni, csupán azt a kikötést támasztotta, hogy a követségi palotában levő rövidhullámú rádióleadóállomást szolgáltatassák ki. Ez meg is történt. Az abesszin kormány különben biztonsági szelepnek tekinti az olasz követség jelenlétét, mert úgy véli, hogy amíg az ottmarad, addig nem lesz légitámadás vagy gáztámadás a főváros ellen.

Az olasz—abesszin háború mai hadállásai

Jelmagyarázat
 ★ = Olasz haderő + = abesszin haderő

Dohányok hatására NIVEA

mert az édeskés fogpaszta hatása nem kielégítő. Nekik az erősen illatos és frissítő NIVEA fogpaszta kell. Ez eltünteti igazán a kellemetlen dohányos szájszagot és biztos. üdítő. hatása van.

Csak Lei 22.— a nagy tubus.

Románia, Svájc, Ausztria, Jugoszlávia és állítólag Magyarország nem vesznek részt a megtorló rendszabályokban Olaszország ellen

Genfből jelentik: A tanácskozások lázas tempóban folynak. A 13-as bizottság délelőtti ülésén Laval francia miniszterelnök is részt vett, aki tegnap — mint ismeretes — távbeszélő segítségével értekezett Mussolini olasz miniszterelnökkel.

A Népszövetség tanácsa délután zárt ülést tartott Aloisj bárónak azt a javaslatát, hogy a 13-as bizottság mindkét jelentéséről holnap folytassák le az általános vitát és hogy halasszák el a hatos bizottság jelentésének általános vitáját is. a tanács elutasította. A tanács úgy határozott, hogy titkos ülést tart, amelyen azonban a viszályban álló felek képviselői nem vesznek részt.

Az „Az Est” párisi külön tudósítójának jelentése szerint, Franciaország békítő és enyhítő munkája már is valami sikert ért el. A kisállamok képviselői a Népszövetség bizalmas megbeszélésein közölték, hogy saját létérdekük veszélyeztetése nélkül nem tudnak részt venni az Olaszország ellen irányuló gazdasági megtorlásban. Ezt az álláspontot képviselte Románia, Svájc, Jugoszlávia, Ausztria és állítólag Magyarország is. Ezek után valószínű, hogy a Népszövetségi közgyűlés, ha nem is ismeri el ezt az enyhülést, azonban Laval munkájának kell majd, hogy tulajdonítsa.

Csak holnap hozzák nyilvánosságra Londonban a francia kormány legutóbbi válaszjegyzékét. A sajtó bizalmas értesülései alapján azt írják, hogy Páris elvben ugyan nem utasította vissza az angolok kérését, de teljesítéséhez súlyos feltételeket fűzött. A francia kormány ugyanis a segítségnyújtást a következő három feltételtől teszi függővé:

1. A fenyegetett állam részéről fogantatott elővigyázati intézkedéseket nemzetközi megállapodásoknak kell megelőznie.
2. Az illető államnak köteleznie kell magát arra, hogy hasonló esetben ugyanolyan támogatásban részesíti Franciaországot, még pedig nemcsak tengeren, hanem a szárazföldön és a levegőben is.
3. Ezt a kötelezettséget az illető államnak arra az eshetőségre is vállalnia kell, ha Franciaországot olyan nagyhatalom fenyegetné támadással, amely nem tagja a Népszövetségnek.

LEGUJABB

Döntött Genfben a Népszövetség tanácsa

GENFBŐL jelentik: A Népszövetség tanácsa hétfőn este háromnegyed hat órakor nagy izgalmak között ült össze. Az ülésen Ruiz Guizano elnökölt, aki mindjárt a megnyitás után Aloisinek adta meg a szót, aki súlyt vetett arra, hogy észrevételeket tenna a tanács elé terjesztett jelentésekre. Kijelentette Aloisj báró, hogy az olasz kormány kénytelen a leg-határozottabb fenntartásokkal élni nemcsak azért, mert a jelentésbe valótlanságokat csusz-tattak bele, hanem azért is, mert téves meg-állapításokat juttattak benne kifejezésre. Ugy (Folytatása az 5-ik oldalon.)

Bratianu Gheorghe éles kritikája a szovjet-román kapcsolatokról

Memorandum a Kamarához, amelyben Interpelláció van Titulescu külügy-miniszterhez — Ellenzéki párlvezérek további királyi audienciáján

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai élet egyik szenzációja az a memorandum, amelyet Bratianu Gheorghe a Kamarához benyújtott és amelyben meginterpellálja Titulescu külügyminisztert a szovjettel kötendő katonai egyezmény híre ügyében. A pártvezér rámutat arra, hogy az elterjedt hírek szerint katonai egyezmény készül a szovjettel és megállapítja, hogy

bármilyen kifogással történne is, de nagy veszedelmet jelentene az országnak annak megengedése, hogy szovjet csapatok az ország területére léphessenek. Veszélyt jelent ez nemcsak az ország biztonságára, hanem belső létérdekeire nézve is

A katonai egyezmény értelmében a szabad átvonulás engedélyezése nem kevesebbet jelentene — közli Bratianu, — minthogy az országból csatlóteret csinálnának, ahol az ellenségek összeütköznek, de az orosz katonaság bejövetelére belső veszélyeket is jelent. Az interpellációt Bratianu Gheorghe így fejezi be:

— Milyen magasabb nemzeti érdekek kívánják ma, hogy magunkat ilyen nagy veszélynek kitégyük? Tisztában vannak-e az ország vezetői azzal a rettenetes felelőséggel, amellyel Romániának és a történelemnek tartoznak és ezen felelősség következményeivel?

— Hogy ne találjuk magunkat, mint más esetben, befejezett tények előtt, tisztelettel kérdezem a külügyminisztert,

igaz-e hogy ilyen egyezmény ügyében folynak tárgyalások? Összeegyeztethető-e egy ilyen egyezmény a mai szövetségi megállapodásokkal, valamint az ország holnapi belső és külső biztonságával.

A választ Titulescu külügyminiszter a parlament megnyitása után adja meg a pártvezérnek, aki ugylátszik, szintén jobbfelé tolódott el pártjának politikájában.

A fővárosi lapok arról számolnak be, hogy kormánykörökben szilárd optimizmus uralkodik a kormány helyzetére vonatkozóan

és élénken cáfolják az ellenzéki körökből terjesztett azon híreket, amelyek a kormány közeli lemondásáról szólnak. Az Adeverul szerint a parlament november 15-iki megnyitására feltétlenül sor kerül és a kormány folytatja törvényhozó munkáját. Néhány ellenzéki politikus királyi kihallgatáson való megjelenését természetes körülménynek tartják, annál is inkább, mert a királyi kihallgatásokat tudvalevőleg a nyári szünet miatt három hónappal ezelőtt felfüggesztették. A parlament megnyitása előtt az uralkodó mindig fogadta az ellenzéki pártok vezetőit. A hadgyakorlatok befejezése után a király valószínűleg folytatja az ellenzéki politikusok kihallgatását.

Csütörtökre, vagy péntekre minisztertanácsot hívnak össze, amely megtárgyalja a napi

Nagyüzem a budapesti színházi fronton

Öt bemutató egy héten — Beszámoló három premierről

Budapestről jelentik: Az idei színházi szezon teljes erővel megindult. Ezen a héten öt bemutatót hirdettek a színházak, melyből hármat már láttunk és ezekről a következőkben számolunk be:

A *Nemzeti Színház* tulajdonképpen már a „Missa Solemnis”-sel kezdte meg szezonját, de évadnyitónak a „Bolyaiak” című drámát hirdette, ami pénteken este került bemutatásra. Szerzője, a két év előtt elhunyt nagytehetségű író és újságíró Miklós Jenő. A darab Bolyai Farkas és fia Bolyai János a világ egyik legnagyobb matematikus zsenijének életét eleveníti fel. A *Bolyaiak*, bár bővelkedik szenvedélyes hangú jelenetekben és magánszónoklatokban, lényege szerint inkább életképek sorozata. A főszereplők Bolyai Farkas: *Odry* Árpád szelíd és böles, Bolyai János: *Kiss* Ferenc, akinek játékát nyiltszíni tapsokkal honorálta a közönség. *N. Tasnády* Ilona, *Somogyi* Erzsébet, *Könyves* Tóth Erzsébet és *Pethő* Attila igen jók, ugyancsak a rengeteg mellékszereplő.

Meg kell említenünk, hogy az újjáalakított Nemzeti Színház kívül-belül gyönyörű és kellemes meglepetést szerzett a bemutató közönségének.

Royal Színház nevet kapta a színház átalakított Royal Orfeum. A nézőtérrel kivették az asztalokat és helyükbe rendezés bársonyfotófüket raktak. Kedves, meleg színház lett belőle. A színháznyitó darabot is igen szerencsésen választották ki. *„Három ember a hóban”* címen írt *Andai* Ernő Erik *Kästner* regényéből énekes vigjátékot. *Békeffi* István írta a kedves, vidám versszöveget, amire *Gyöngy Pál* a zeneszerző pattogó és édes melódiákat komponált. Gyöngyfüzér ez a muzsika.

renden lévő pénzügyi kérdéseket. A pénzügyminisztérium új adó bevezetésének lehetőségét tanulmányozza. Ezt az adót a fegyverkezés fokozása teszi szükségessé. Az új adó bevezetéséről szóló törvényjavaslatot a parlament megnyitása után az első napokban megszavazzák. Ezt megelőzően a miniszterelnök részletes tájékoztatót ad a fegyverkezési szükségletekről és a liberális kormány fegyverkezési politikájáról. *Tatarescu* naponta dolgozik a fegyverkezési minisztériumban és nagyon ritkán lehet a miniszterelnökségen megtalálni. *Bejan* alminiszterrel és a többi szakértőkkel együtt, a miniszterelnök részletes tervet dolgoz ki belföldi hadiüzemeink termelési kapacitásának növelésére, egyben pedig javaslatokat terjeszt elő a külföldön eszközölt hadianyag-tendelések finanszírozására.

A darab meséje: A milliomos szabad óráiban keresztretjvénnyel fejt és álneven megnyeri egyik vállalatának második díját; tiznapig ingyenes tartózkodást egyik divatos téli üdülőhelyen. Az első díj egy állástalan fiatalembernek jut, aki ugyan csak ideutazik; de a szálló személyzete őt nézi a milliomosnak; tejbé-vajba fürdetik, az igazi milliomot pedig „pótyavendégként” kezelik. Ebből a bonyodalomból az állástalan fiatalember megbarrátkozik a mellőzött vendéggel és ennek köszönhető, hogy álláshoz jut. A jószívűségének.

MEGNYILT a

MONTESSORI ovoda.

5640 Iratkozások d. e. 9—12-kor: PIATA AVRAM IANCU No. 21.

Nyolcmillió lei-el károsítottak meg tíz kereskedőt a bucuresti-i nagyarányu csekkcsalás tettesei

A vizsgálat szerint azonban ötvenmillió lei a kár, de nem mernek jelentkezni a károsultak — A letartóztatottak névsora

Aradról kísérték a csendőrök Bucurestibe a nagyszabású panama egyik „hősét”,

Bucurestiből jelentik: *Stanescu* vizsgálóbíró *Vintila Ionescu* sziguranca-vezérfelügyelővel együttesen folytatja a vizsgálatot a nagyarányú bucuresti-i csekkcsalás ügyében. Az ügynek egyelőre tizenegy letartóztatottja van, míg a tizenkettediket, *Steuermann* Maxot az egész országban körözik. Eddig tíz kereskedő jelentkezett és vallomást tett arról, hogy párisi, bécsi, krakkói és varsói csekket vásároltak, amelyekről később kiderült, hogy hamisak. A tíz kereskedő összesen nyolc millió leles kárt jelentett be, azonban a vizsgálatot vezető hatóságok szerint a csalások összege jóval nagyobb. Sokan ugyanis nem mertek jelentkezni és feljelentést tenni, félve attól, hogy a devizatörvény alapján ellenük is indul eljárás. A hatóságok szerint a csalások összege körülbelül ötven millió leire tehető.

A letartóztatottak névsora: *Kirstein* Ioan, *Witner* cernauti-i, *Leff* József timisoarai, illetve újabb aradi, *Schader* Hermann, *Micu Caneti*, *J. Caneti*, *Weintraub* Zisu, *Saraga*

Siegfrid, *Zuker* Zsigmond, *Kaufmann* Karl, *Neumann* Ottó bucuresti-i vállalkozók. A vizsgálóbíró mind a tizenegyet vizsgálati fogságba helyezte és az aktákat áttette a mai napon az ügyészségre a vádindítvány megtétele céljából.

Aktuálisá vált megemlítenünk, hogy a nagyarányú, országos csekkcsalási botrány egyik szereplőjét, *Leff* Iosif vállalkozót, aki professzionátus kártyabarlang-alapító, a bucuresti-i ügyészség rendelkezésére Aradon tartóztatják le, amint éppen a tizhét-hétfőt titkaikat tanulmányozta a helyi viszonyok között. Hír szerint *Leff* Aradon is magára vonta a hatósági vezetők figyelmét, hogy nagybösszegű bankjegy-csomagokat mutogatott mindenfelé, így a közhivatalokban is. A csekkcsalási büntígyben letartóztatott szélhámosokat az Univerzul értesítése szerint Bucurestiben azonnal fegyverruhába dugták, lenyirták hajukat és miután ujjlenyomatokat vettek róluk, átadták őket az illovi ügyészségi fogház igazgatóságának.

Az előadás kitűnő, amiben egyforma része van a szereplőknek és a rendezőnek. *Dénes* György a tévedésből milliommossá vált munkanélküli fiatalember szerepében elbűvölően kedves és közvetlen. *Mály* Gerő a milliomos inasának figurájában hangos sikert aratott. A milliomot *Harsányi* Rezső humorra tette élvezetessé, de a többi főszereplő: *Komár* Julia, *Somogyi* Nusi, *Lengyel* Gizli, *Pártos* Gusztáv és *Sarkadi* Aladár egyformán részese a sikerben. A fiatal rendező: *Tarján* György nagyszerű munkát végzett. A díszletek nagyon szépek. Nagy-nagy sikert jósolunk.

A *Teréz körüti Színház* idei új műsorára már nagyon vártak az igazi kabarékedvelők. Első műsora tudniillik reprimó volt, az elmúlt évek nagy sikert elért darabjaiból. Ez a kis színház is újjáalakítva kezdte meg a szezon és igazuk volt azoknak, akik elragadtatással beszéltek arról, hogy milyen elegáns és modern berendezéssel kedveskedett az igazgatóság a színház látogatóinak. Mondhatjuk nem csalódtunk.

Az új műsor összeállítása *Békeffi* László nagyszerű hozzáértéséről tesz tanuságot. Konferálása pedig mindig újabb élményt jelent. Minden kis darab és jelenet egy-egy ékkőve a kabaréirodalomnak. A szerzők nevei is már ezt bizonyítják: *Nagy* Endre, *Békeffi* László, *Kövári* Gyula, *Nófi* Károly, *László* Miklós és *Vaszari* Gábor. A szereplők: *Salamon* Béla, *Rajna* Alice, *Vaszari* Piri, *Gárdonyi* Lajos, *László* Miklós, *Komlós* Vilmos, Kell ehhez valamit hozzáfűzni? Azt hiszem nem.

SZENTGYÖRGYI ELVIRA

Döntött Genfben a Népszövetség tanácsa

— Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalról —

véli, hogy a jelentés mellőzte a vizsály lényeges elemét, azt, hogy Olaszország állandó megtámadásnak volt kitéve. Olaszország — mondotta az olasz főmegbízott, — nem tett egyebet, mint törvényes önvédelmi jogát gyakorolta, amit nem tilt meg egyetlen szakasza sem a népszövetségi alapokmányban. Kijelentette ezután Aloisi báró, hogy a jelentés elhanyagolta azoknak a sérelmeknek megvizsgálását, amelyek Olaszországot annak következtében érték, hogy Etiopia ismételtén megsértette az Olaszországgal kötött szerződéseket. Rámutat arra, hogy Etiopia évek óta állandóan fegyverkezett. Ez a fegyverkezés pedig kizárólag Olaszország ellen irányult. Hangsúlyozza ezenkívül az olasz kormány azt is, hogy Etiopia nem teljesítette a népszövetségi tagságból folyó kötelezettségeit. A bizottság ajánlásaira utalva a következőket mondotta az olasz főmegbízott:

Az olasz és az abesszin népszövetségi megbízottak összecsapása

— Az olasz kormány úgy véli, hogy nem sértette meg semmi módon az alapokmányt, amikor az olasz gyarmatok védelmére megtette a szükséges rendszabályokat, olyan módon, ahogyan a mások által előidézett körülmények kényszerítették rá.

Aloisi báró után az elnök Tekle Havariate, az abesszin főmegbízott, szólította fel a válasza Tekle Havariate kijelentette, hogy egyetért a tizenhárom bizottság jelentésével. Majd megújította kormánya nevében azt a biztosítékot hogy az abesszin kormány kész figyelembe venni a népszövetségi tanács minden ajánlását. Befejezésül kijelentette, hogy meglepődéssel veszi tudomásul a 6-os bizottság jelentését is, amely kimondja, hogy Olaszország a felelős a mostani háborúért. Ez a háború pedig rengeteg sok bajt fog majd okozni Olaszországnak és Etiopiának is, de Etiopia mindhalálig védekezni fog.

A két expozé után az elnök felolvasta az alapokmány 14-ik szakaszát, majd névszerint szavazás alá bocsájtotta a 13-as bizottság jelentését, közölvén, hogy ennél a szavazásnál az érdekelt felek szavazatai nem számítanak.

Megszavazza a Tanács a 13-as bizottság javaslatát

A névszerinti szavazás során

a népszövetségi tanács 13 tagja a jelentés elfogadása mellett szavazott, míg Aloisi báró ellene foglalt állást. Etiopia meghatalmazottja szintén igennel szavazott. Az elnök ezután a 13-as bizottság jelentését egyhangulag elfogadottnak nyilvánította.

Az eredmény kihirdetése után az elnök újból felszólította az egymással szemben álló feleket, hogy szüntessék be az ellenségeskedést. Utána pedig a 6-os bizottság jelentésének felolvasására kérte fel az elnök Monteirát, a bizottság elnökét. A jelentés felolvasásának megtörténtével, az elnök szavazásra kívánta bocsájtani ezt a jelentést is, de Aloisi báró ez ellen Olaszország nevében ismét felszólalt. Hangoztatta, hogy csak reggel kapta kézhez a 6-os bizottság jelentését, amely az olasz kormányra nézve rendkívül nagyjelentőségű. Ezért kérte, hogy a szavazás elrendelése előtt érintkezésbe lépessen kormányával és azután pedig élő szóval fejthesse ki kormánya álláspontját a tanács előtt. Kormánya nevében a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy ettől a népszövetségi alapokmányokban is biztosított jogától megfoszszák.

Utána Etiopia kormányának képviselőjében Takle Havariate este 7 óra 20 perckor bejelentette, hogy kormánya kész magát a Nemzetek Szövetsége tanácsának rendelkezésére bocsájtani és a hadállapotot megszüntetni. Ez a kijelentés mély benyomást keltett. Az elnök közölte, hogy öt nap

elmult a hadműveletek megkezdése óta. Ez a körülmény kötelezővé teszi a népszövetségi tanácsra, hogy semmi halogatást meg ne engedjen, bár mennyire óhajtana is eleget tenni az olasz képviselő ilyen irányú megkeresésének. Utána névszerint felkérte a tanács tagjait, hogy nyilatkozzanak, helyeslik-e a 6-os bizottság jelentését.

A szavazás eredménye az volt, hogy

14 tanács tag igennel szavazott, míg Olaszország képviselője az alkalommal ismét a bejelentett fenntartásokkal és újból a leghatározottabban tiltakozott a jelentés szavazás alá bocsájtása ellen, anélkül, hogy az érdekelt fél expozéját meghallgatták volna. Az elnök előzetesen jelentette ki a 6-os bizottság jelentését és közölte, hogy a jelentés elfogadása minden egyes tagállamra nézve kötelezővé teszi azt, hogy az alapokmány 16-ik szakaszából kifolyólag rájuk is kötelezőséget vállalja. Az ülést Ruiz Guizano este háromnegyed 8 órakor berekesztette.

Csak a Népszövetségen keresztül lehet megoldani az olasz—abesszin vizsályt

A British United Press-nek ma este nyilatkozott Laval francia miniszterelnök, Laval többek között a következőket mondotta:

— Olaszország újabb ajánlatát elutasítottuk. Aloisi báróval folytatott legutóbbi tanácskozásom alkalmával nem tudunk megállapodni.

Laval nyilatkozata nagy feltűnést keltett. A British United Press tudósítója még megemlíti, hogy általános vélemény szerint az olasz—abesszin vizsályt csak a Népszövetségen keresztül lehet megoldani.

A népszövetségi alapokmány világtörténelmi jelentőségű szakaszai

A genfi szavazások során hivatkozás történt a népszövetségi alapokmány 14-ik szakaszára. Ennek a szakasznak szövege a következő:

„14-ik szakasz. A Tanács megbíztatik, hogy készítsen javaslatot egy állandó nemzetközi bíróság létesítésére és terjessze javaslatát a Népszövetség közgyűlése elé. Ez a bíróság lesz illetékes arra, hogy ítélezzék minden nemzetközi jellegű vita felett, amelyet a felek eléje fognak terjeszteni. A bíróság tanácsadó véleményét is fog adni minden vitára, avagy minden kérdésre nézve, amelyet a Tanács, avagy a közgyűlés elé terjeszt.”

Az Alapokmány 16-ik szakasza a következő utasításokat tartalmazza:

„16-ik szakasz. 1. Ha a Népszövetség valamely tagállama a 12., 13. vagy 15. szakaszokban magára vállalt kötelezettségekkel ellentétben háborúhoz folyamodik, úgy ipso facto úgy tekintendő, mintha a Népszövetség összes többi tagállama ellen háborús cselekedetet követett volna el. A tagállamok kötelezik magukat, hogy megszakítanak a támadóval szemben minden gazdasági és pénzügyi kapcsolatot, megtiltanak bármilyen kapcsolatot állampolgáiraik és amaz állam polgárai között, amely megsértette az alapokmányt s minden intézkedést megtesznek, hogy megszünjék minden pénzügyi, kereskedelmi vagy személyes kapcsolat a tagállamok és a támadó állam között, akár népszövetségi tagállam, vagy a szövetségen kívül álló állam.

2. Ebben az esetben a Népszövetség tanácsának kötelessége, hogy az érdekelt kormányoknak előterjesztést tegyen azokra a szárazföldi, tengeri és légi haderőkre vonatkozólag, amelyekkel a tagállamok hozzájárulnak azokhoz a fegyveres erőkhöz, amelyek hivatása, hogy a Népszövetséggel szembeni kötelezettségeknek érvényt szerezzenek.

3. A Népszövetség tagjai egyetértésüket jelentik ki az iránt, hogy a veszteségek és kellemetlenségek minimumra csökkentése érdekében egymásnak kölcsönös segítséget nyújtanak a jelen cikk értelmében életbe léptetendő gazdasági és pénzügyi rendszabályok alkalmazása körül. Hasonlóképpen

kölcsönös segítséggel tartoznak egymás iránt az alapokmányt megszegő állam részéről ellenük tett különleges rendszabályokkal szembeni ellenállásban. Megteszik a szükséges intézkedéseket arra, hogy megkönnyítsék bármely olyan tagállam haderejének területükön való áthaladását, amely állam az alapokmány tiszteletben tartására irányuló közös akcióban résztvesz.”

A 16. szakaszban említett 12. szakasz előírja, hogy két tagállam közötti vitában, amely esetleg szakításra vezethetne, a konfliktust döntőbíró elé kell vinni és hogy a döntés utáni három hónapon belül egyik fél sem folyamodhatik háborúhoz.

A 13. szakasz azokat a konfliktusokat precízírozza, amelyek a döntőbíró elé tartoznak s végül a 15. szakasz azokat az eljárásokat írja elő, amelyek akkor léptetendők életbe, ha a döntőbírói ítéletnek nincs eredménye.

CORSO 5, 7¼ és 9¼ órákor Premier!

Gaál Franciska legnagyobb szenzációs filmje, amely a velencei filmversenyen tomboló sikert aratott:

KISMAMA (Kleine Mutti).

Partnerei: Friedrich Benfer, Otto Wallburg, Verebes Ernő és a legifjabb filmsztár: a kis Baby Bandl.

Jegyelővétel szerda és csütörtökre! Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor Ma utoljára!

A levegő ördögei

James Cagney, Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

URANIA 5, 7¼ és 9¼ órákor Kö-kívánatra prolongálva.

José Mojica és Rosita Moreno romantikus énekes filmje

Almaim asszonya

Jön: Válás után (A tulsó parton).

Egy asszony harca a boldogságért. Főszerepben: DIANA WYNYARD.

JAWOL
azonnal megszűnteti

fejförcseit,
fogfájását,
nátháját,
idegességét

3 doboz 3 pasztillával lei 9

Kapható minden gyógyszerárban

HIREK

Kérdezzék meg az anyákat is!

Kérdezd meg a feleséget, Addis-Abebatól, Rómán keresztül Londonig, akar-e özvegy lenni? Az addis-abebai ucca sarában játszó fekete kölyköt, kérdezd meg, vagy tip-top eleganciájú etoni kis diákoknál érdeklődj, hová vágya-e apró szívűknek, hogy árvák legyenek? És aztán érdeklődj békés jaffai kávétermelőknél, dalos talján kertészeknél, zord angol kereskedőknél: nagy súlyt helyeznek-e arra, hogy hólyeghuzó gázban fürdessék őket, meg akarnak-e szabadulni az egyik lábuktól és szeretnék-e elveszteni a szemük világát?

Az urak csak egymást kérdezik Genfben. Laval kérdezi Edent és a jámbor Tekle Havratiét, pontokat állítanak fel, feltételeket szabnak, szankciókkal fenyegetnek és szankcióktól ijedeznek és ebben az izgalmas, fordulatos bridzspartiban, a kártyaasztal körül áll Európa, Afrika, Azsia és még Dollárország is átsandít a szomszéd asztaltól.

Oh igen, van háborús lelkesedés mindenütt, az újságjelentések beszámolnak róla, hogy milyen údvarivalgva indulnak különböző nemzetek fiai különböző határookra, de az újságjelentések hallgatnak arról, hogyan rivalgának az otthonmaradt asszonyok, az anyák és a gyermekek. Persze, hogy örülnek a hadbaindulók, van miért örülniök, dicsőséget kapnak majd és apró sebeket, glóriát és vérhast és amikor fehérek és feketék egymással szíven elvegyülnek örök békeességben és oszlásnak indulva egymás mellett fekszenek majd az ogadeni kösivatag csataterén, talán átnyújtják egymáshoz csontvázkezüket és gratulálnak egymásnak a Népszövetséghez, amely ilyen kitűnően megőrvi a világ békeességét!

A békegalambnak petroleumszaga van és olajág helyett koncessziókat tart a csőrében. És a békeangyal? Őnagysága nyilván már kiváltotta a lapját az illetékes rendszeteken és különböző hatalmaknak kínálhatja a mégis kőolaját, aranyát, szénét és Tana-tavát. Mert azok is szénét, petroléumot, aranyat és Nilus-ízapot akarnak Sába királynője leszármazottjától, akik a békét hozzák neki.

Uj, szenzációs angol könnyfakasztó gázról olvastunk. Nem értjük, miért strapálta magát annyit az a britt vegyész? Fakad már könny most is elég, széles e világon, az ő patent gáza nélkül is...

— Radulescu külügyi államtitkár Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Savel Radulescu külügyi államtitkár holnap Genfből Bucurestibe érkezik.

— FELHÓS HÜVÖSEBB IDŐ. Mérsékelt délnyugati szél, kissé felhősödik, nyugaton és északon egy-két helyen kisebb záporosó, éjjel a völgyekben ködképződés, a meleg lassu csökkenése.

— FELMONDJÁK A MAGYAR—ROMÁN FIZETÉSI EGYZEMÉNYT. Budapestről származó értesülés szerint a Tatarescu-kormány fel fogja mondani a román—magyar fizetési egyezményt, amelyet ez év május 24-én kötöttek. A felmondás oka a devizafelárással függ össze és nemcsak Magyarországgal, hanem Ausztriával és Lengyelországgal szemben is ilyen álláspontra helyezkedik a bucuresti-i kormány, sőt a lengyel szerződést 3 hónapra már fel is mondták. A bucuresti-i gabona-exportőrök szindikátusa arra kérte a kormányt, hogy most ne mondja fel az egyezményt, mert két hónap múlva esetleg úgy is megszűnik a Dunán a gabonaszállítás, ha beáll a téli hideg. Azt hiszik, hogy a kormány eleget tesz ennek a kívánságnak és a felmondást ez év végéig elhalasztja.

— Hosszunap. Vasárnap este az izraelita templomban felzúgott az orgona a Kól Nidre halhatatlan melódiája. Arad zsidósága legnagyobb és legszentebb ünnepének a Jom Kippurnak előestéjét ünnepelte. Talán soha nem nehezedett a zsidóságra a megpróbáltatás oly nehéz súllyal, mint a mostani időkben. És talán éppen azért a zsidóság megható egységgel ünnepelte meg börtel egybekötött ünnepét. Ugy a két izraelita templom, mint a templom cébjaira szolgáló Nyári Színház ugyszólván egész tele volt a hívők tömegével, amely egy szebb és boldogabb jövő reményében vezekel hitének legmagasztosabb ünnepén: Jom Kippur napján.

— Árvisz Salzkammergut környékén. Bécsből jelentik: Az utóbbi napokban megindult esőzések hatalmas károkat okoztak különösen Salzkammergut környékén, ahol a hegyi patakok kiléptek medrükéből és elárasztották a környéket és hidakat romboltak össze. A Dráva szintén több helyen kilépett medréből. Emberéletben az eddigi jelentések szerint nem esett kár.

— Rekvium Aradon Alexandar Jugoszláv király emlékezetére. Az aradi gör. kel. szerb esperes-plébánosi hivatal ezúton is közli, hogy október 9-én délelőtt 11 órakor rekvium lesz a helybeli görög keleti szerb templomban I. Alexandar, néhai jugoszláv király lelkiüdvéért.

— Ribbentropp Belgrádban? Belgrádból jelentik: Elterjedt hírek szerint Ribbentropp báró, Hitler rendkívüli nagykövete ideérkezett. Hivatalos helyen a hírt nem cáfolták meg.

— Calatorescu fogva marad. Bucurestiből jelentik: A tábla ma foglalkozott Calatorescu rendőr-kezesre azon kérelmével, hogy kaució ellenében helyezték szabadlábra. A kérelmet a tábla elutasította.

— Román—magyar clearing-tárgyalások. Budapestről jelentik: Románia tudvalevőleg a román—magyar fizetési egyezmény céljából az egyezményt nemrég felmondta. A Banca Nationala képviselőletében tegnap Buklapestre érkezett Lepadatu ügyvezető igazgató, aki ma délelőtt megjelent a magyar Nemzeti Bankban, ahol Imrédi Béla elnökkel és Baranyay Lipót ügyvezető igazgatóval megkezdte a tárgyalásokat a clearing-egyezmény módosításáról.

— Halálrataposott egy aradmegyei földművest — a lahu bikája. Ma jelentés érkezett az aradi ügyészséghez, amellyel közölték, hogy tegnap halálos végül baleset történt az aradmegyei Jiulita községben. Stalina Ioan községbeli földműves a legelőn tartózkodott, amikor megtámadta a község bikája és halálrataposta. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

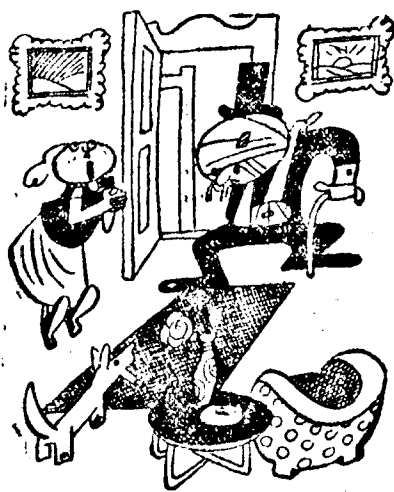
— Eljegyzés. Herteg Felicia városi tisztviselő és Slavu Ilie rendőrkomiszár, az I. kerületi rendőrség vezetője, jegyesek.

— Halálozás. Haász Márkusné, született Fink Nina, életének 69-ik évében, a hó 6-án elhunyt. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Temetése kedden, október 8-án délután 3 órakor lesz az izraelita temető halottasházából.

— Elutasította a törvényszék a monopolkihágás miatt letartóztatott aradmegyei gazdák szabadlábra helyezési kérelmét. Ma tárgyalta az aradi törvényszék első szekciója azt a beadványt, amely egyszersmind elvi jelentőségű jogi kísérlet volt a monopolbíróságok terén. Mint beszámoltunk róla, két sítanai gazdát letartóztattak monopolkihágás miatt, miután nem tudtak kellő garanciát nyújtani arról, hogy a bíróságot kifizetik. Védőjük dr. Várnai aradi ügyvéd beadvánnyal fordult a törvényszék főelnökéhez és kérte, rendelkezje el, hogy a szabadlábra helyezési kérelmet letárgyalják. Hivatkozott arra, hogy a monopolbíróságoknál elrendelt letartóztatás nem tekinthető egyébnek, mint a biztosítási végrehajtások egyik módozatának és miután a biztosítási végrehajtás ellen van fellebbezésnek helye, a letartóztatást is meg lehet fellebbezni. A főelnök intézkedésére az ügyet az aradi törvényszék első szekciója vette tárgyalás alá és a ma megtartott tárgyaláson a monopoltörvény rendelkezéseire való hivatkozással elutasította a szabadlábra helyezési kérelmet.

— Véres késelés Aradon. Ma éjszaka a gai Silberreis-tele korcsma előtt eszméletlen állapotban, súlyos sérüléssel találták Boros Antal, str. Brancoveanu 77. szám alatti lakost. A mentők beállították a kórházba, ahol megállapították, hogy Boros ismeretlen tettesek leszúrták és állapotja életveszélyes. Kihallgatni nem lehetett, minthogy eszméletét még nem nyerte vissza. Torkóján levő súlyos sebe után azonban azt hiszik, hogy hátulról szúrták le. A vizsgálat az ügyben folyik.

Magas-politika

— Az Istenért Samu, hol voltál... ?
— ... Betévedtem a háboru-ellenes liga egyik értekezletére...

Antonescu pénzügyminiszter teljes meglegedését nyilvánította az ország pénzügyi helyzetéről

„Ha lesz új adó, azt a hadsereg felszerelésére fordítjuk”, — mondta a miniszter — Senki forduljon hitelért a minisztériumhoz

Antonescu pénzügyminiszter — mint Bucurestiből jelentik — magához kérte a sajtó megbízottjait és az alábbi nagy feltűnést keltő adatokat közölte velük:

— Az állami bevételek ez év első hat hónapjában két milliárd 221 millióval többet tesznek ki, mint a múlt év első felében. Október elsejéig kifizettük az állam összes fizetnivalóit, a nyugdíjakat, a hivatalnokai kar illetményeit és a dologi kiadásokat is. Elrendeltük az összes kereskedelmi adósságokat, valamint a hadfelszereléssel kapcsolatos kötelezettségeknek is eleget tettünk. Csehszlovákiának 900 millió csehkoronát, Franciaországnak 500 millió frankot kell fizetnünk. Mivel a nemzetközi helyzet nem valami rózsás, áldozatokat kell hoznunk a fegyverkezési célokra is. Az első országfejlesztési kölcsönből egy milliárd 800 millió leit adtunk a hadsereg felszerelésére és azt hittük, hogy ez elég lesz, de a legujabb események miatt ez kevés. A jövő évi költségvetésben három milliárd leit fogunk beállítani a hadfelszerelési minisztérium számára. Egyébként ami a jövő évi költségvetést illeti, a kilátások kedvezőtlenek, mert jelenleg is 600 millió lei deficit van a vámlételeknél. A megtakarításokból csak 500 millió lei maradt meg, amire még hozzá kell számítani, hogy a közadóságok szelvényeiből is 500 millió lei folyik be. Senki se forduljon tehát a pénzügyminisztériumhoz rendkívüli hitelekért, mert a kérelmet nem teljesíthetem.

A miniszter ezután így folytatta:

— Bejárta a lapokat az a hír, hogy a kormány újabb adókat fog bevezetni. Kijelentem, hogy ez még nincs teljesen elhatározva, de ha sor kerül erre, az új adókat kizárólag a hadsereg felszerelésére fordítjuk. Ez esetben az összes adóalanyokat arra fogjuk kérni, járuljanak hozzá az új adóhoz az ország érdekében. Az ezévi költségvetés 300 millió lei deficittel zárult, amit az anyagi és személyi kiadások 10 százalékának blokálasából fedezzük.

— Huszonötmillió film a Fekete-tengerről. Bucurestiből jelentik: A Tobis német filmvállalat németországi színészei filmet vesznek fel a Fekete-tenger partján. Ez a film a nemzeti turisztikai hivatal védnöksége alatt készül és költségeire huszonötmillió leit irányoztak elő. A film keretén belül az összes fekete-tengeri fürdőhelyeket bemutatják. A felvételeknél számos színész és statisztika nyerhet elhelyezést.

— Dr. Waldmann fül-, orr- gégeorvos újból rendel.

— Az Ideális női termet elérése ma már nem probléma. Modern vonalakat, kifogástalan testtartást kölcsönöz Önnek is egy méret után készült, fűző, melyet legolcsóbban készít Salvator-cég, P. Avram Iancu 21.

— Idegesség, tejjátás, álmatlanság, reggeli rosszullet, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öregemberek betegségeinél és neuraszteniások bajainál is mindig megbízhatóan és kellemesen hat.

— Ne hanyagolja el lábait, használjon gummiharisnyvát, bokasílyvedés ellen gyógy-talpbetétet, melyet gipszlenyomat után, könnyű „dur alumin” anyagból készít Salvator-cég P. Avram Iancu 21.

— Betörések Aradon. Az utóbbi időben rendkívüli módon elszaporodtak a betörések Aradon. Még el sem következett a tél, ami rendszerint magával hozza a lopási büntettek elszaporodását és mégis észrevehető a bűnlovagjainak fokozott tevékenysége. Az elmúlt héten nem kevesebb, mint négy nagyszabású betörés történt Aradon és ez a szám most ismét szaporodott eggyel. Venczel Paula, str. Episcop Ciorogariu 16. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak lakásába, ahonnan több, mint 10 ezer lei értékű ruhaneműt vittek el. A rendőrség a betörés ügyében bevezette a vizsgálatot.

— Tűz Aradon. Tegnap délelőtt 11 órakor Ardelean Dumitru, str. Leucuta 2. szám alatti lakos házában tűz támadt. A kivonult tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni, a házhoz tartozó melléképület azonban teljesen leégett. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet.

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz árák. 5480

Nagyszabású átalakítások a városi színházban

Városi bizottság állapította meg Cotioiu dr. elnökkel az élen a sürgős tennivalókat.

A város vezetősége — mint ismeretes — elhatározta, hogy az aradi színházat renováltatja és végrehajtja azokat a modernizálási munkálatokat, amelyeket a színház eddig is alig tudott nékiküldeni. Ma délután Cotioiu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnökkel az élen városi bizottság szállt ki a színházba annak megállapítása végett, hogy melyek azok a nagyszabású munkálatok, amelyeket szépszétségi szempontból az aradi színházban még a színi szezon beállta előtt végre kell hajtani? A bizottságban Cotioiu dr.-on kívül Vurpe Iosif és Tatu Ioan, az átmeneti bizottság alelnökei, Vigyázó László átmeneti-bizottsági tag és Muresan Ioan városi főmérnök vettek részt.

A bizottság ifj. Szendrey Mihály és Róna Dezső szingagatók meghallgatása után, úgy döntött, hogy a földszintre teljesen új székeket állítanak be. A páholyok iléseit új bársonnyal vonják be, az első emeleti közép-páholyokat pedig megszüntetik. Ezeknek a nagy páholyoknak helyére hat sor zsöllye kerül. A színpadot új, modern rivaldával látják el és a nézőteret újra festik. A színház tehát az idei szezonban teljesen új köntösben fogadja a közönséget.

— Felakasztotta magát, mert inzultálta a falu bírját. Ungojról jelentik: Dellas György, a közeli Darova községtől gazdálkodó szőlőművelés során tettleg inzultálta a falu bírját, aki megfenyegette, hogy feljeli a csendőrségnél. Dellas György megijedt tetteinek következményétől és házában padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

— Öngyilkos aradi munkásnő. Antal Rozália, 30 éves gyári munkásnő ma a délutáni órákban öngyilkos szándékkal zsrosszódával megmérgezte magát. Tettét a „Pomenirea” temetőben követte el, ahol eszméletlen állapotban akadtak rá. A közeli tudószanatóriumban részesítették első segélyben, majd a kórházba szállították, ahol dr. Kerekes Rózsi szolgálatos orvosnő kezelés alá vette. Kihallgatása során elmondotta, hogy szerelmes volt egy férfibe, aki cserben hagyta. Éféletti elkeseredésében szánta el magát a halálra. Az öngyilkos nő állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Dr. Antal bőrgyógyász és urológus hazaérkezett. Rendel Str. Goldis 14.

— Teozófiai előadás Aradon. Vasárnap délután 6 órai kezdettel nyitotta meg nyilvános előadásainak sorozatát a Kereskedelmi Testület dísztermében a Romániai Teozófiai Társulat aradi „Staurinta” csoportja dr. Páll Gábor elnöki ügyvéd előadásával. Az Aradon már közismert kiváló előadó beszédében logikusan fejtegette a teozofia lényegét. A szépszámu hallgatóság örömmel vette tudomásul annak bejelentését, hogy az előadások folytatását minden vasárnap délután 6 órai kezdettel tartják meg az Ipartestület dísztermében (Bul. Carol No. 48.)

— Baleset a piperai repülőtéren. Bucurestiből jelentik: Ma reggel a piperai repülőtéren repülőbaleset történt, amelynek nem voltak súlyosabb következményei. Negrescu főhadnagy gépe a leszállás alkalmával súlyosan megrongálódott. A gép pilótájának azonban semmi baja sem történt.

— Fej-, váll. és ágyéki rheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsábánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos házszer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

— Áremelkedés a részvényekben. Bucurestiből jelentik: A mai tőzsdén a részvények nagy áremelkedést mutattak. Különösen az ipari részvények árfolyamaiban állt be jelentősebb emelkedés.

— A városi zenede igazgatósága közhírré teszi, hogy Russu Iréne, ki tanulmányait Bécsben végezte és a legkiválóbb pedagógusok sorába tartozik, ének- és dal-kurzusait megkezdi. Jelenléte zések naponta délután 3-5 óráig a zenede igazgatóságánál.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulevardul Legala Ferdinand

A kisebbségellenes túlzások ellen tiltakozott az aradmegyei nemzeti-parasztpárt vezetősege

— Tarnaván és Silindián tartottak népgyűléseket a párt aradi vezetői —

Vasárnap kezdte meg a nemzeti-parasztpárt aradmegyei tagozata a kormánybuktató népgyűléseit, melyek a november 4-iki aradi és a november 14-iki bucuresti-i monstre-gyűléssel zárulnak. Ezekre a nagygyűlésekre a nemzeti-parasztpárt többszázezer párthívét vonultatja fel.

Vasárnap délelőtt Silindián tartották meg az első népgyűlést, melyre Aradról nagyszámban utaztak ki a párt vezetőférfiai: Cosma Mihail alelnök, Lazar Augustin dr. volt prefektus, Botioc Alexa dr. volt polgármester, Babescu ezredes, Raicu Aurel dr., Teodorescu C. párttitkár, volt szenátor, Ardelean Ilie professzor, Vostinariu Vasile dr., Chera Ioan, Frumosache N., Stamatoiu Constantin és a fiatalság vezére, Ungurean Ioan, valamint a silindiai szervezet vezetői, élükön Calinescu lelkész és Popescu igazgató-tanítóval. A tarnavai állomáson az aradi vezetőférfiakat zenekarral és fűdvölzöbeszédekkel fogadták, ahonnan a fellobogóztott hosszú kocsisor megindult Silindiára. Az útbaeső falvakban szintén lelkesen, kalap- és kendőlobogtatással ünnepelték a keresztülutazó vezérket. Silindián az egész tarnavai járásból összesereglett tömeg lelkes éljenzéssel fogadta az aradi vendégeket a községháza előtti parkban, ahol a népgyűlés során a szónokok hatalmas beszédekben kritizálták a

jelenlegi liberális uralmat, különösen a Manolescu-Strunga-féle devizapolitikát, mellyel az ország bel- és külkereskedelmét tönkretették és alkalmat adtak arra, hogy többszáz millió devizavisszaéléseket követhessenek el, melyekbe a liberális szenátus alelnöke is bele van keverve. Erélyesen tiltakoztak a Vajda, Goga, Cuza kisebbség- és zsidóüldözése ellen. A nemzeti-parasztpárt minden becstületes honpolgárt védelmében részesíti. A népgyűlés szónokai a következők voltak: Calinescu lelkész, Cosma alelnök, Botioc dr., Babescu ezredes, Ardelean és Teodorescu professzorok, Frumosache és Popescu, a helyi tagozat főnöke, dr. Vostinariu, Ungurean és dr. Grigorovici.

A népgyűlés befejeztével a hosszú kocsisor az aradi vendégekkel visszatért Tarnovára, ahol délután 3 órakor a tarnovai és környező falvak többszáz főnyi közönsége előtt folytatódott a népgyűlés. Megismétlődtek a silindiai jelenetek, a hallgatóság ugyanolyan lelkesedéssel ünnepelte a szónokokat, akik a Silindián elhangzott beszédekkel ismertették a helyzetet és a párt programját, itt is követelve az országra káros liberális uralom azonnali megszüntetését és a nemzeti-parasztpárt uralomra helyezését. A gyűlés végén hódoló táviratokat küldtek Öfelségének és meleghangú fűdvölzötáviratokat Mihalache és Maniu pártvezéreknek.

— A Parneavában az elmúlt éjjel súlyos verekedés volt. Glovac Petru, str. Pionerilor 36. sz. alatti lakos megiltotta a leányának, hogy a tánoba menjen. Emiatt a leány udvarlóit megjelentek Glovac házában, fenyegetőzni kezdtek, majd az apát bottal megverték. Az eset érdekessége, hogy a bántalmazók között volt unokája is. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

Eredeti gyári

TELEFUNKEN rádió

5491

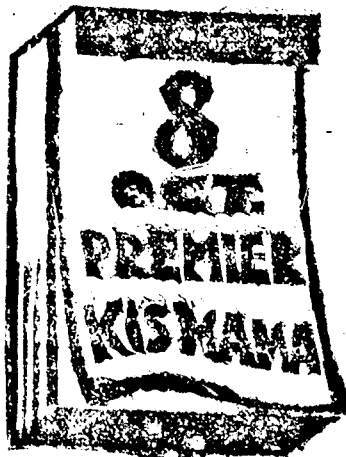
készülékek

legmodernebb csillárok, osak

Rádió-LUX-nál

Hermann Schuller Arad, Bul. Rog. Ferdinand 17a., Lutheránus templommal szemben) szerezhetők be. Ugyanott rádiójavításokat szakszerűen végeznek. Telefon 643.

— Dr. Schmidt kórházi sebész-lőorvos hazaérkezett. Rendel Piata Avram Iancu 15. alatt d. u. 3-5-ig. (Telefon 185.)

— Röntgenrészlet a régi Titánok Birodalmában. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg.

— A legújabb divatszám: a szemöldökök illatosítására használható kis illatos parfümöző készülék. A Párisi Divat a legnépszerűbb magyar divatlap, csodaszép párisi toalették és kázmunkák díszét közli.

A világ zsidósága imádkozik a német zsidókért és üldözőikért

Az „Engesztelés napján”, a legszentebb zsidó ünnepen, egyazon időpontban a világ sok ezer zsidó imaházában ünnepies imát olvastak fel a szöszékből, mindenütt teljesen azonos szöveggel, mely a német zsidókért és üldözőikért szól.

A hatalmas vallási manifesztumot dr. I. H. Hertz angol birodalmi nagyrabbi, londoni főrabbi; Israel Levi francia birodalmi nagyrabbi, párisi főrabbi; dr. M. Schorr varsói, dr. M. Ehrenpreis stockholmi, dr. D. Feuchtwang bécsi, dr. J. Niemerow bucaresti-i főrabbi és más, világszerte ismert nagy vezető egyéniségek kezdeményezték. Az egyszerű, istenes alázatban fogalmazott imát a tulzufolt templomokban az ájtatosok százezernyi tömege a legnagyobb megindultsággal hallgatta végig, miközben fel-felzokogó hangok meg-megszakították a megrendítő imát. Ime néhány részlet az egyedülvaló fohászból:

„Sebzett szívvel, gyászba borultan fordulunk súlyosan megpróbált testvéreink felé, akiknek emberi létükben és zsidó mivoltukban való teljes megsemmisítésére törnek. Védtelenek emberi jogait és emberi méltóságát rabolják. Az Egyisten képmására teremtett emberi nem egységét faji ösztönre felépített tévtannal megtépázzák. Megrendültek az emberiség vallási és erkölcsi alapjai. Ezért testvéreink sérelme a mi sérelmünk is, harcunk általános emberi küzdelem. Ez az isteneszme bajjivása, mert érte való a sikraszállás”.

S emigy zárul: „Oh Isten, emberek és népek Irányítója, ki szereteten és igazságosságon építetted fel a világot, nyisd meg az elvakultak szemét s hadd tisztuljon meg a megtévedtek szíve, adj mindenkinek belátást, tölts el mindeneket Irgalmas-sággal. Légy segítségünkre, hogy megtaláljuk az utat, mely Hozzád vezet, — az utat a sötétségből a világosságra, zilaításból elrendezettségbe, bűnből megbocsátásra, küzdelemből megengesztelésre...”

— Méltóságos asszony a pult mögött. Pom-pás képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma egy méltóságos asszonyról, aki üzletet nyitott.

A tudomány megakadályozhatja-e a háborút?

„Meg kell változtatni az emberiség érzésvilágát, vagy a legborzalmasabb, öldöklő háborút kell végigszenvednünk“

Piccard, Marconi, Einstein és Mathews, a halálsugár feltalálói nyilatkoznak a legnagyobb problémáról

Egyik igen olvasott francia szépirodalmi és tudományos folyóirat, a „Cahiers Bleus“ körkérdést intézett a világ legkiválóbb tudósaihoz az irányban, hogy a tudományos felfedezések megakadályozhatják-e a jövő háborúját, melyek a technika és a kémia előretörése folytán fantasztikus méretű rombolásokra képesek.

Miután a zavaros világpolitikai viszonyok már napjainkban is háborus veszélyt jelentenek, érdekes lehet megismerni a nagy tudósok véleményét erről a kérdéstről.

Piccard, a híres sztratoszférarepülő, akinek munkássága a tudomány által alig ismert légrétegek kikutatásában merült ki, a körkérdésre az alábbiakban válaszolt:

— A tudományos felfedezések nem akadályozhatják meg a háborút, sőt e tényezők mindinkább nagyobb lehetőségeket nyújtanak a rombolásra. A technikának és kémiának elért és várható felfedezéseit a nagyhatalmi érdekek mindenkori háborus cél szolgálataiba fogják állítani. Változás csak abban az esetben remélhető, ha a győzők és a legyőzöttek belátják, hogy a háborúskodás a gazdasági és a kulturális érdekeket egyformán sérti.

Rendkívül érdekes Mathews fizikusnak, a halálsugarak feltalálójának nyilatkozata, aki e kérdésben legelső sorban azt szögezi le, hogy a tudományos felfedezések számtalan új anyagot és lehetőséget nyújtottak az emberiségnek, melyek rombolásra és alkotásra egyaránt alkalmasak, csupán a felhasználási módot kell a célhoz mérten megválasztani. Ebből következik, hogy a tudomány végeredményben semleges e kérdésben, mert nem támogatja, de nem is akadályozhatja meg a háborút.

— Minthogy a tudomány kulturális törekvései során akaratlanul és kikerülhetetlenül romboló eszközökkel is megajándékozta az emberiséget, kötelességünk felvilágosító és nevelő munkával oda hatni, hogy a tömegek felelősségérzete megakadályozzon minden barbár törekvést. Be kell bizonyítanunk, hogy a tudományos felfedezések révén az emberiség boldogulása sokkal könnyebben jöhet létre, mint öldöklőháborúk árán s egy hatalom számára szomszédjaival való gazdasági és szellemi együttműködés nagyobb eredményt biztosít, mint a leggyőzelemesebb háború.

Marconi, a drótnélküli táviró feltalálója, akinek tudományos munkálkodása révén alakult ki a modern rádiótechnika is, a következőkben összegezi véleményét:

— A tudomány legnagyobb érdeme az volna, ha minden vonatkozásban megakadályozhatná a háborút. Háborút folytatni, háborút szítani, ugyanannyi, mint az emberiségre és a kultúrára a legsúlyosabb csapást mérni. Ez a csapás lehetetlenné tesz minden békés együttműködést, mely a gazdasági és a kulturális célok érdekében történik.

— Elméleti értelemben a háborút kétféleképpen lehet kiküszöbölni:

Legszebb külföldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyv-
kötészete
és vonalozó intézetében Arad,
Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

felvilágosító munkával, vagyis az emberiség érzésvilágát meg kell változtatni, vagy pedig a legborzalmasabb öldöklő háborút kell végigszenvednünk.

Emek bizonyítására szolgáljon az, hogy a jelen század elején a közvélemény, de a szakértők is a nehéz hadihajókat tartották a legerősebb harci eszköznek. Néhány évvel később, amikor a tengeralattjárókat feltalálták s azokat sikeresen üzembe is helyezték, a hadihajók nem tudtak ellene védekezni mindaddig, amíg a drótnélküli táviró segítségével könnyűszerrel megállapíthatták a tengeralattjárók tartózkodási helyét. Viszont napjainkban képtávíró segítségével pontosan lehet látni az ellenséges tömegeket, azok felvonulását, elhelyezkedését, stb.

A modern harcászat lényege az, hogy nagy tömegeket egy helyre koncentrálnak s az ellenség által megszállt pontokat gyors rajtaütéssel, de a technika által nyújtott segédeszközök igénybevételével megtámadják. Valószínű, hogy a tudományos felfedezések

Aradon is követett el csalásokat Teodorescu Traian, Farcasanu ezredesné gyilkosa

Letartóztatták Bucarestben Teodorescu barátnőjét, aki értékes felvilágosításokat adott a gyilkosról — Husz szigurancaisztitvisező keresi Ardealban a volt egyetemi hallgatót

Farcasanu ezredesné gyilkosát, Teodorescu Traiant, az állítólagos egyetemi hallgatót egész Európa rendőrsége hajszolja napok óta, de eddig nem találták. Mindinkább valószínűvé válik az a feltevés, hogy valahol az ország területén bujkál A nyomozó hatóságok, úgy a bel-, mint a külföldiek biztosak abban, hogy ez a bujkálás már csak pár napig tarthat, mert néhány napon belül a D. 39-es számú gyorsvonaton történt kegyetlen gyilkosság tettesének a rendőrség kezébe kell kerülnie. Teodorescu Traian múltját kutatva, egy érdekes körülmény derült ki, hogy

a D. 39-es gyorsvonat gyilkosa Aradon is követett el csalást, még pedig a régi szisztéma alapján: hamisított vonatjeggyel.

Nyolc esztendővel ezelőtt történt az eset. Teodorescu, aki Rupescu Géza néven szerepelt, a Bucaresti—Arad közötti gyorsvonaton megismerkedett egy Szakuts Cornolan nevű ügyvéddel, aki Buchsba igyekezett. Utközben elmesélte az ügyvéd Teodorescunak, hogy csak Aradig váltotta meg jegyét, mert itt le akar szállni és a városban elintézni egyes ügyeit. Aradon mindketten leszálltak, itt azonban Teodorescunak sikerült rábeszélni az ügyvédet, vegye meg az ő, Buchsig szülő vasúti jegyét. Az üzlet sikerült, az ügyvéd megvette a jegyet és Teodorescu továbbállt. Az áldozat azután egy napig tartózkodott Aradon és másnap a budapesti gyorsal tovább utazott.

Utközben tudta meg, hogy hamis és hasznavehetetlen jegyet vásárolt. Meg is tette a curticai határrendőrségnél a feljelentést, azonban Teodorescunak nyoma veszett.

A bucuresti-i sziguranca-vezérigazgatóság egyébként vasárnap letartóztatta Teodorescu Traian barátnőjét, egy 25 éves fiatal, Neamtí-megyéből származó leányt, aki több éven keresztül együtt utazgatott a gyilkossal és csak nemrégiben hagyta el, hogy hazatérjen. A

Az 1935-36. évad első új szenzációs műsora a budapesti

TERÉZKÖRUTISZINPADON Barátságos arcot kérek!!!

Mulatságos revü 25 képben.
Konferálja: Békeffi László.
Irták: Nagy Endre, Békeffi László, Nóti Károly, Kóváry Gyula, Vaszary János, Lőrincz Miklós, László Miklós, Luzsénzky Mária, Lóránth László, Kuti és Bárcki.
Főszereplők: Vaszary Piroska és Salamon Béla.
Uj színház! Uj székek! Uj dohányzó! Ragyogóműsor! Vasár- és ünneppnap délutáni előadások 4 orakor esti műsorral. Olcsó helyárakkal!

lehetővé fogják tenni ezt a harcmódot a televízióval, halálsugarakkal és rádióhírközléssel történő háborút. Ha ez megvalósulhat, úgy talán a nagy emberi kollektívásban lesz annyi erő és meggyőződés, hogy a tudományos felfedezéseket nem lesz hajlandó sorstársai kipusztítására felhasználni. S ha ez az utópianak látszó remény megvalósulhat, akkor a tudomány legyőzi a háborút.

Einstein professzor egyetlen tömör mondatba foglalta össze véleményét:

— A tudomány soha nem helyettesíteti azt a jóindulatot és szeretetet, mely minden gyűlölettel és hódításvágytól mentesen él a lelkekben s melynek végső célja az emberiség boldogulását és magasabbrendűségét előmozdítani.

Magunk részéről csupán annvit jegyzünk meg, hogy a tudományos felfedezéseket az alkotó zenék sohasem kívánták a rombolás szolgálataiba áhítani. A nagy tudósok és technikusok felfedezéseiket mindenkori az emberiség javára, a gyűlöletet és hódító vágyat nem ismerő kultúrközösség érdekében kívánták hasznosítani.

leány kijelentette, hogy nem vett részt Farcasanu ezredesné meggyilkolásában és csak abban az esetben volt hajlandó Teodorescu multjáról beszélni, ha védőörizetbe veszik, nehogy volt barátnő bosszu állhasson rajta. Kívánságára tényleg letartóztatták. A barátnő néhány hónappal ezelőtt hagyta ott Teodorescut s azóta nem tud róla. Információi alapján a rendőrség most már biztosra veszi, hogy a gyilkos az országban tartózkodik és husz különleges megbízatással rendelkező sziguranca-hivatalnok folytatja a nyomozást Ardeal ama helységeiben, ahol a gyilkosnak összeköttetése volt.

Ma értesítést kapott a bucuresti-i rendőrség arról, hogy a Farcasanu ezredesnéől ellopott dolgok egy részét megtalálták egy drozdai kereskedőnél. Az illető kereskedő régebben rendőrségi megfigyelés alatt állt, gyanús üzletmiatt. A kereskedőt letartóztatták és az általa megadott adatok alapján keresik az eladót.

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 oszvos telepes szuperek tataréksapcsolásban, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad,
Strada Moisa Nicoara 1 szám.

KÖZGAZDASÁG

A benzin helyettese: a fa!

A világ gazdasági életének homlokterében — amint arra lapunk legutóbbi számában is rávilágítottunk — a petroleum áll. Olaszország helyzetét és cselekvőképességét nagymértékben befolyásolja, hogy milyen mennyiségben tud petroleumot szerezni és, hogy el tudja-e juttatni a petroleumot azokra a helyekre, ahol seregeinek legnagyobb szüksége van erre.

Olaszország a különböző petroleumterületeken és petroleumtársaságoknál igyekezett magának érdekeltségeket biztosítani, ugyanakkor pedig arra törekedett, hogy a petroleum egyik legfontosabb termékét: a benzint más anyaggal helyettesítse. Az olasz hadgyakorlatok alkalmával, a bolzanoi minisztertanács után közleményt adtak ki, amelyben elrendelték, hogy az összes olaszországi autót olyképen kell átalakítani, hogy azok gazogénnal, fából előállított gázzal működjenek. A gazogénnal már esztendő óta folynak kísérletek, amelyek 1934-ben végre eredményhez vezettek. Róma városának új autobusai, amelyek az olasz főváros, Lido és Ostia között közlekednek, már gazogénnal működnek. Nemrégiben Róma városa újabb gazogénnal berendezett autobuszokat rendelt. Mildnóban szintén számos ilyen autobuszt helyeztek forgalomba. Ezek az autobuszok kilométerenként két kilogramm fát fogyasztanak. A Milano—Como—Maggió közötti útvonalon egy huszonhét személyes gazogén-autobusz közlekedik, amely 70 kilogramm fát használ el a száz kilométeres távon. Ami a sebességet illeti, a gazogén-autók már eddig szép eredményeket értek el. A legutóbbi római autóversenyen egy Alfa-Romeo gyártmányú gazogén-autó 90,4 kilométeres, míg két francia kocsí 80 kilométeres óránkénti sebességet ért el.

Az olasz kormány — amint az a bolzanoi kommunikéből is kiténik — mindent elkövet, hogy a gazogén motorokat terjessze, mert azt reméli, hogy ezáltal rövidesen kétharmaddal sikerül csökkentenie petroleum-bevitelét.

Hasonló propagandát fejtenek ki Németországban is a gazogén érdekében. Németország benzinszükségletét tudvalevőleg szintén külföldről fedezi és ezért számára ugyancsak nagy jelentőséggel bír, hogy sikerül-e legalább részben a benzint fával helyettesítenie. A németek számítása szerint egy liter benzin energiája körülbelül két-két és fél kilogramm faéval egyenlő. A jelenlegi németországi benzínárak mellett viszont az autómobiloknak gazogénnal való üzemeltetése hatszor kevesebbe kerül, mintha benzint használnának. Ez az arány természetesen nálunk nem áll fenn.

Franciaországban szintén behatóan foglalkoznak a gazogén alkalmazásának lehetőségével. Tudvalevőleg Franciaország területéből 10 millió hektárt erdők borítanak, amelyek évi 18 millió köbméter tűzifatermelést tesznek lehetővé. Ennek a mennyiségnek egyharmada elhasználatlanul marad és éppen ez készíti a franciákat arra, hogy kísérleteket folytassanak a gazogénnal. Ennek érdekében Franciaországban óriási propaganda indult meg, amely azt hangoztatja, hogy a gazogén bevezetése révén a francia külkereskedelmi mérleget három milliárd frankkal lehetne tehermentesíteni, másrészt az országnak petroleum szempontjából való függetlenítése háború esetén felmérhetetlen jelentőséggel bírna.

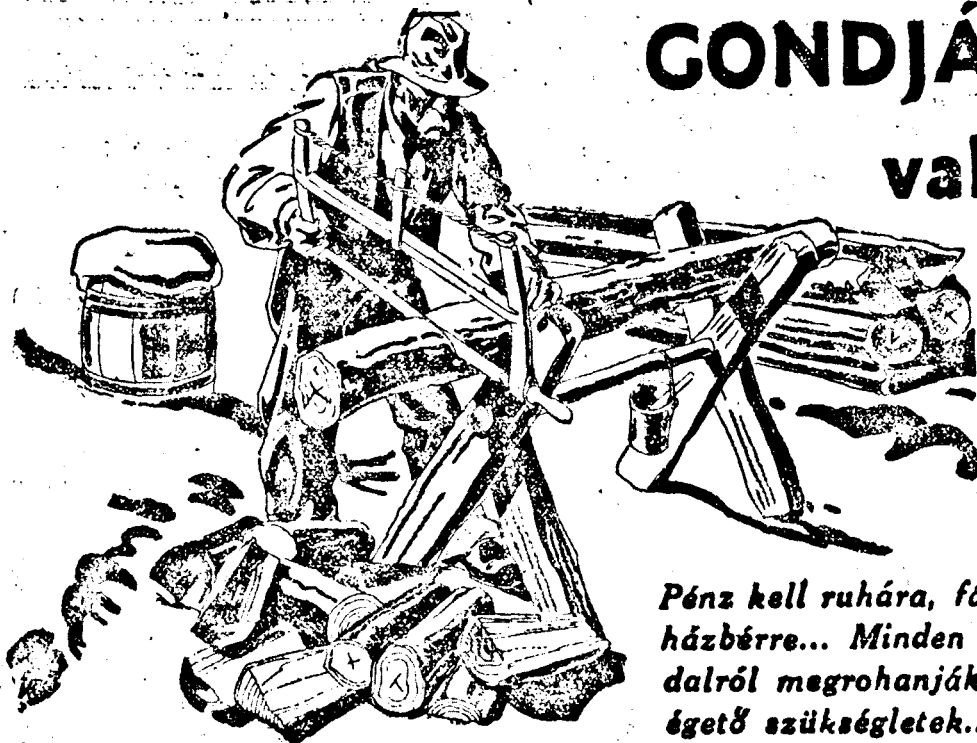
Ez a mozgalom, amely mint említettük, három nagy európai államban fokozott tempóval halad előre, korszakalkotó jelentőséggel bír. Jelenleg a gazogén jelentőségét még talán át sem tudjuk tekinteni teljes egészében. Ez a jelentőség két részre osztható. A gazogén pillanatnyi fontossága és az a szerep, amelyet az emberiség fejlődésének történetében betölt.

Pillanatnyi fontossága röviden a következőkben foglalható össze: A gazogén térhódítása óriási változásokat idézhet elő a petroleum-piacon és főleg a petroleumhatalmasságok helyzetében. Ugyanakkor hatalmas piacokat nyit meg a fa előtt, amely a mi szempontunkból sem lehet közömbös, amikor egyrészt a gazogén terjedése miatt petroleum-exportunk minden bizonnyal szenvedni fog, másrészt pedig mi vagyunk Európa egyik legjelentősebb fuexportőr állama. Nagyon valószínű, hogy nemcsak franciaországi, németországi, olaszországi, de minden bizonnyal más államokba irányuló falkivitelünk is megnövekszik.

Az emberiség fejlődéstörténetének szempontjából pedig nem szabad elfelejteni, hogy a petroleum — szakértők számítása szerint — 100—150 év múlva elfogy. Ha ezt tartjuk szem előtt, akkor valóban korszakalkotó jelentőséggel bír egy olyan üzemi hajtóanyag, amely sohasem fogy el, mert hiszen forrása egy örökké regenerálódó valami: az élő fa.

Itt a TÉL minden

CONDJÁ-val!

Pénz kell ruhára, fára, házbérre... Minden oldalról megrohanják az égető szükségletek...

MENJEN A SORSJEGYÁRUSHOZÉS VÁSÁROLJON SORSJEGYET. AZ ÖNÉ A SZERENCSE. NE FUSSON EL ELŐLE!

Egyetlen menekvés **OKTÓBER 15.** a nap, amikor a **FUNDATIA CAROLBAN** az **Állami Sorsjáték 4. osztályának** huzása lesz

Aki a 4. osztályig még nem játszott, menjen a sorsjegyarushoz és kérjen rész-sorsjegyet.

Ez a nagy huzás. Mintegy negyed milliárdot osztanak szét a játékosok között. Akinek sorsjegye van a zsebében, boldog lehet, mert közeledik október 15. Egyetlen nap alatt 20 játékos lesz milliomos. A játékosok ezrei lesznek vagyonos emberek. A játékosok tízezrei fognak nyerni a 4. osztály nagy huzása alkalmával.

A háború következtében pánik keletkezett a világtőzsdéken

A lira esése miatt exportőrjeink beszüntették a szállításokat Olaszországba — Tiltakoznak a gabonacégek a lírakurzus leszállítása miatt — Nagy kínálat kezdődött lírában és márkában — A Banca Nazionale radikális határozata — A legtekintélyesebb angol közgazdasági lap szerint a Jegybank eltörli a 44 százalékos devizafelárat

A szenzáció erejével hatott a bucarestii pénzügyi körökre a Banca Nazionale igazgatóságának az a váratlan határozata, amellyel az olasz lira és a német márka hivatalos árfolyamát leszállította. A feltűnést keltő hírt először a legtekintélyesebb angol közgazdasági napilap, a Londonban megjelenő „Financial News” közlte, amely következőképpen hozta nyilvánosságra az eseményt:

„Bucaresti: A Banca Nazionale jelentése szerint az Olasz- és Németországba irányult igen nagymérvű petroleum-exportra való tekintettel a lira és a márka 44 százalékos felárat 20 százalékra szállítja le. Olasz és Németországban ugyanis Romániának nagy követelése van, amelyeket úgy bír likvidálni, ha követelésének megfelelően sok árut importál e két államból.”

Ezt az érdekes jelentést a bucarestii sajtó azonnal kommentárral közli, hogy a Banca Nazionale a márka hivatalos kursusát az eddigi 58.90 leiről 48 leire szállította le, a lira árfolyamát pedig 8.15-re csökkentette. A londoni lap cikke csak részben fedi a valóságot — írja az Argus — mert a Jegybank a 44 százalékos felárat általánosságban nem szállítja le.

A német és az olasz valuta kursusának csökkentése azért történt, mert a bucarestii és a prahovavölgyi nagy petroleumvállalatok.

nak, de más exportőröknek is igen nagy össze. A lira és márkakövetelésük van Olasz- és Németországgal szemben és ezek a hivatalos 58.90 leies kursusnál jóval alacsonyabb áron kínáltak márkát Berlinben és lírát Olaszországban, tehát konkurrenciát lettek a Banca Nationalának,

ezért tehát a Jegybank kénytelen volt a lira és a márka hivatalos kursusát jelentékenyen csökkenteni.

Rendkívül érdekes, hogy a bucarestii gabona-exportőrök szövetsége memorandumot intézett a Banca Nationalához, amelyben felhívja a Jegybank vezetésének figyelmét arra, hogy az olasz—román fizetési egyezmény értelmében az elszámolás csak hivatalos árfolyamon történhetik, mégpedig a befizetés napján érvényben lévő kursuson. Ezenkívül arra kéri a Banca Nationalát, hogy árfolyamváltozásokról az exportőröket előzetesen értesítse, hogy azok az export lebonyolításánál megfelelő árfolyammal kalkulálhassanak.

Ugyancsak a fővárosból értesülünk, hogy a lira tegnap a zürichi tőzsdén újból veszített árfolyamából. Most már legutóbb 24.97 és féllel jegyezték az előző napi 25 sv. frankkal szemben. Szeptember 28-án a lira még 25.10-en állt Svájcba (26.30 aranyparitással), de a háború megkezdése miatt kursusa hirtelen lecsökkent.

Egyébként a világtőzsdéről Bucarestbe érke-

zett megbízható jelentések szerint a nemzetközi pénzügyi piacokon pánikszerű hangulat vett erőt a háború miatt. A deviza piacokon az arany áll az üzlet középpontjában és sokféle devizát kínálnak aranyért. Az ezüstárak szintén szilárdultak és amerikai megbízásból jelentékeny kötések történtek. A devizák közül a legnagyobb kínálat az olasz lírában van, habár az olasz nemzeti bank mindenütt interveniál a líra esésének ellensúlyozására. Jellemző, hogy az olasz nemzeti bank Londonban lévő, e célra tartalékként tőkéjét 38—40 százalékra emelte fel, Párisban pedig szintén 34—36 százalék ez a deport tétel. A nyugati erős valuták közül a dollár árfolyama szilárd. Zürichben a dollár árfolyama 307.37 és fél, a fontsterling 15.05, a francia frank 20.23, a márka hivatalosan 123.45, a lei hivatalosan 2.50. A pengő 58.50, az osztrák silling 57.60, a csehszlovákia 12.72 és fél. A magánforgalomban a leibankjegyek árfolyama hullámzó, Zürichben 1.65—1.75, a párisi magánforgalomban 8.25—8.70, Bécsben a kompenzációs lei kurzusa 3.17-re esett, Londonban a lei közvetett jegyzése ez: egy fontsterling ára 627 lei. Budapesten most 2.90—3.10 pengőt adnak 100 leiért, Prágában 13.95—14.25 az ára 100 leinek. A Banca Nationala az összes külföldi valuták árfolyamát a vasárnapi lapunkban közölt színvonalon hagyta, kivéve a fontsterlinget, amelyet 489.50—494.50 leire mérsékelte. A Bucurestii magánforgalomban a dollárt 185—187 leies, a fontot 900—910 leies, az arany fontot 1540 leies, a svájci frankot 58—59, a francia frankot 12.30—12.50, a lírát 11.50—11.70, a csehszlovákia 6.80—7, az osztrák sillinget 33—34, a pengőt 35—36 leies árfolyamon jegyzik.

A BANCA NATIONALA CSÖKKENTETTE A PAPIRPÉNZ ALLADÉKOT. Bucurestiből jelentik: A jegybank most hozta nyilvánosságra szeptember 21-ről kelt heti üzleti jelentését, amely szerint aranyalladéka 10 milliárd 688 millió lei, míg egy héttel ezelőtt 10 milliárd 670 millió lei volt. Ennek arányában csökkentették a bankjegyforgalmat is, amely most 22 milliárd 018.6 millió lei, szemben az egy héttel ezelőtti 22 milliárd 066.1 millióval. A kereskedelmi váltótárca 5 milliárd 175.1 millió lei, míg az előtte való héten 5 milliárd 152.8 millió lei volt, tehát ez a tétel emelkedett.

ARANYAT KUTATÓ PETROLEUMVÁLLALAT. Bucurestiből jelentik: Az egyik legnagyobb belföldi petroleumvállalat az utóbbi hónapokban felfedezte, hogy működését kiterjeszti a petroleumkutatókhoz kívül az ercekre is. A szóban lévő kőolaj-vállalatnak Satumaregyében Ilba községben 200 holdas olyan birtoka van, amelyen arany és ezüst nyomokat találtak. Kérvénnyel fordult a legfelsőbb fórumhoz és most királyi rendelettel három évre engedélyt kapott, hogy Ilba határában arany és ezüst után kutasson. Ha a munka sikerrel jár, úgy a petroleumvállalat nagyszabású aranykitermelő üzemet fog felállítani.

Kiegészített a felszámolás alatt levő Központi Takarékpénztár. Casa Centrala de Pastrare din Arad S. A. (Aradi Központi Takarékpénztár) felszámolás alatt álló bank konverziós egyezsége kötött. Fizet 60 százalékot öt év alatt. Konverziós egyezség alá eső passzívák összege 5.303.908 lei. Itt említjük meg, hogy a Casa de Pastrare S. p. A Deva. konverziós egyezsége jogerőre emelkedett, fizet 40 százalékot készpénzben és a fennmaradó 60 százalékot a bank részvényeivel. Konverziós egyezség alá eső passzívák összege 20.427.064 lei.

Megindult a tüzfűtél Magyarországra. Budapestről jelentik: A magyar földművelésügyi minisztérium jóváhagyta a romániai Sel és a magyar tüzfűtél forgalmi vállalat szerződését a tüzfűtél exportjára vonatkozóan. Mivel a román—magyar tüzfűtél export elől sikerült az akadályokat elhárítani és a földművelésügyi miniszter így jóváhagyta a szállítási szerződést, a faexport már megkezdődött, de csak korlátozott mértékben, mert a CFR-nél előállított vagonhiány meglassítja a szállítást.

Csehszlovákia meglepetésszerűen vámegyezmény létrehozását javasolja a kisantant államainak

A terv nagy meglepetést kelt Bucurestiben — Terjeszkedni akarnak a csehszlovák gyárak

Kedden kezdődik a kisantant államainak gazdasági konferenciája Belgrádban és — mint Bucurestiből jelentik — a Tatarescu-kormány megbízottai már elutaztak a jugoszláv fővárosba. Ma az a feltűnést keltő hír érkezett a fővárosba, hogy

a csehszlovák megbízottak törvényjavaslat-tervezetet vittek magukkal a kisantant állami között létrehozandó vámegyezményre vonatkozóan. A tervezetet eddig titokban tartották, te-

Nagy az elégedetlenség, mert mostanig se adták ki a harmadik évnegyedre az árubehozatali engedélyeket

Megjelent az árukompensációs új rendelet — Sok árut tett szabaddá a kereskedelmi minisztérium

Bucurestiből jelentik: A behozatali engedélyek késedelmes kiadása nagy elkeseredést keltett az importőrök között. Különösen amiatt panaszkodnak, hogy az illetékes fórum még mindig igen sok importőr részére nem állapította meg a harmadik évnegyedre szóló behozatali kvótát, tehát bizonytalanná vált az áruk és nyersanyagok importja és emiatt a behozatali cégek nagy kárt szenvednek.

Ugyalászik, hogy most már nemcsak a kérvények késedelmes elintézésével kell számolni, hanem azzal is, hogy bizonyos árukat egyes országokból egyáltalán nem engedélyezik.

Amint már jelentettük, a kormány újból vizsgált az árucsererendszerhez, de egyelőre csak fokozatosan vezeti be és nem minden árucikk cseréjét engedi meg. A kompenzációs rendszerről szóló minisztertanácsi határozat tegnapelőtt jelent meg a Monitorul Oficialban, tehát az már e hó 4-én életbelépett. Az új rezsimnek az az alapelve, hogy több olyan cikket is lehet exportálni a melyeknek exportja eddig tilos volt és ezek ellenében különböző cikkek hozhatók be a külföldről, amelyeket mostanig nem lehetett importálni. Az árucserére vonatkozó kérvényeket Bucurestibe a Külkereskedelmet Irányító Bizottsághoz kell benyújtani.

A kompenzációs engedélyt Costinescu kereskedelmi miniszternek kell jóváhagyni, mert az enélkül érvénytelen. Az engedély kiállításától számítva egy hónapon belül meg kell kezdeni az áru behozatalát és legkésőbb 6 hónap alatt le kell bonyolítani az importot, mert különben az engedély elveszti érvényességét. Az árubehozatali engedélyt senkire se lehet átruházni és csak az hozhat be árut, a kinek nevére szól az import-engedély.

A rendelet szerint kompenzációs export céljaira a következő termékek használhatók: Pirit, mangánérc, mika, alabástrom, kaolin, márvány, só, kerámiai áruk, paraffin, paraffinwax, kátrány, petrolkoks, aszfalt, furnir, parkett, frizek, cellulose, mechanikus gép, butorok, széklapok, dohány, gyümölcs (kivéve a diót), vetemények, hagyma, fokhagyma, gyógynövények, gyapjú, kender, kenderfonók hulladéka, jutahulladék, szalma, seprű, tojás, vaj, turófélék, szárított tészta, baconsertés, sózott és füstölt húskok, vetemény- és huskonzervek, gyümölcskonzervek, élőhal vagy halkonzerv, élő és levágott szárnyasok, huskivonatok, méz, halikra, mák, bór, nyers vagy feldolgozott szörme, bőrhulladék, pehely, toll, állati belek, csuka, bor, likőr, sör, szesz ásványvízek, lábhelik, üvegáruk, demijonok, parasztszövetek. — A szűrő földek, kénsv, gipsz, keményítő, szarvasmarhák szarvai, zsineg és kötél, enyv és füstfekete. A gyapjú kompenzációs export céljaira csak a belföldi gyárak szükségletének fedezése után és a földművelésügyi minisztérium külön engedélyével lehetséges.

A kompenzációs export ellenértéke a devizakvóta beszolgáltatása után bármilyen országból történő import céljaira felhasználható nyersanyagok, félgyártmányok, sőt készáruk behozatalára is, ha ezek az áruk belföldön nem készülnek és a belföldi fogyasztás fedezése céljából feltétlenül szükségesek.

Kompensációs uton kvótán felül importálhatók a következő áruk:

Réz, cink, ón, ócskavas, nyerspamut, pamutfonal, gyapjúfonal, juta, manilla, raffia, festék,

anilin, lakkok, terpentín, gyanta, cserzőanyagok, gyógyszerek, mezőgazdasági gépek, mint szelektorok, hengerek és sziták malmok számára, mezőgazdasági gépek, továbbá villamosági anyagok, villamosgépek, a petroleumiparnak szükséges anyagok, nyersgummi.

Ez alkalommal azt is közöljük, hogy a kompenzációs alkalmával a Banca Nationala számára kötelezően leadandó devizakvóta százalékát — amely eddig esetenként változott — most véglegesen megállapították és pedig minden termékre és

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje On is kimondottan az évtizedek óta elismert és lejjebb-

nak bevált „OLLA” eredeti osomogolásban.

1164

minden országra külön-külön. Ezt a nagyfontosságú határozatot — mint a fővárosból jelentik — az az albizottság hozta, amely a kompenzációs kérvények felülvizsgálását végzi és amelynek az is a feladata, hogy a folyamodványok elintézését meggyorsítsa.

Ez a bizottság kimondta, hogy az exportálandó cikkek árával arányban állapítja meg a devizakvótát.

Tehát, ha a kivitt áruért jó árat ér el az exportőr, akkor magasabb összegű devizát köteles a Jegybank számára leadni, ha pedig olcsón adta az árut, annak megfelelően alacsonyabb lesz a leadandó devizakvóta. Az exportált árucikkek árát a Banca Nationala mellett működő árelenőrző bizottság kontrolálja, éppen úgy mint eddig történt.

Kedvező belföldi index-számok. Bucurestiből jelentik, hogy a tegnap nyilvánosságra hozott index-kimutatás szerint általában az árak augusztus óta nem változtak, tehát téves volt az a híresztelés, amely nagymérvű áremelkedésről szólt, mert a hivatalos adatok egészen mást mondanak. Az index-szám az élelmiszereknél szeptemberben is 33.14, éppen annyi, amennyi augusztusban volt. De a januárral szemben emelkedett, mert akkor 31.07 volt. Nagyon érdekes, hogy a ruházati cikkeknek a júliusi 35.84-el szemben augusztusban 37.17-re csökkent az index és ez a szám szeptemberben sem változott, így tehát az utóbbi három hónapban a ruhaneműk ára leszállt. Igaz ugyan, hogy ez év januárban csak 29.65 volt a ruha index-száma, tehát újév óta nagyon emelkedett a ruházati cikkek ára.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölte-kért nem vállalunk felelősséget

Goldzieher Pálné született Haász Rózsi, Haász Zoltán, Rezső és Miksa saját, mint hozzátartozóik nevében is fájdalomtól összetörtten jelentik, hogy legjobb édes anyjuk, nagyanya, anyós és rokon

Haász Márkuszné

született FINK NINA

életének 69-ik évében f. hó 6-án elhunyt Kedden, október 8-án délután 3 órakor a zsidó temető halottas házából kísérik utolsó útjára.

Áldás és béke legyen drága porfai felett!

Arad, 1935. október 8. 5669

(Minden külön értesítés helyett.)

hát az a meglepetés erejével hat úgy nálunk, mint Jugoszláviában. Ez az első eset, hogy Csehszlovákia ilyen törvénytervet készített a három állam vámeljárásának egységesítéséről.

Bucurestii nagyipari körökben élénken tárgyalnak erről és különbözőképpen kommentálják azt. Egyesek szerint Csehszlovákia, amely tudvalóan nagyipari állam, erősebben szeretne terjeszkedni nálunk és jugoszláviai piacokon.

SPORT KÖZLÖNY

Sörösüvegekkel hajigálta meg a bucaresti-i közönség az »U« játékosait és a bírót

Aradon a Gloria biztosan győzött a CFR felett — 83 percig vezetett az AMEFA a Ripensia ellen: végül csak az egyik pontot tudta megszerezni — A CAO nyerte az oradeai helyi derbit — Nagyarányu győzelmet aratott a Venus és a Juventus — A Dacia-Romania és az Unirea-Tricolor elosztották a pontokat —

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján sem volt mentes a meglepetésektől, de a már szokásossá váló botránytól sem. Ezúttal a fővárosban játszódott le a botrány, amelynek során a közönség rendkívüli ötletességről tett tanúbizonyságot, ugyanis rájöttek arra, hogyan lehet a drótkerítés-akadályt is kijátszani és üres sörösüvegekkel hajigálták az egyik csapat játékosait, valamint a mérkőzést vezető Milivoi bírót, akik a pálya közepén összegyülekezve kénytelenek voltak kivárni az offenzíva végét. Meglepetés egyébként az AMEFA és Ripensia döntetlenje, de a mutatott játék alapján az AMEFA a győzelmet is megérdemelte volna. Ugyancsak meglepetés a Juventus hatgólos győzelme a Chinezul felett, míg a többi meccsek a várakozásnak megfelelően végződtek. A táblázatot alább adjuk:

1. Venus	5	3	1	1	16	5	7
2. CAO	5	3	1	1	12	5	7
3. Ripensia	5	3	1	1	12	7	7
4. Juventus	6	3	1	2	13	10	7
5. Gloria	6	3	1	2	15	17	7
6. Unirea-Tricolor	5	2	1	2	14	9	5
7. Crisana	5	2	1	2	8	8	5
8. CFR	5	2	—	3	9	10	4
9. Universitatea	6	2	—	4	5	17	4
10. Dacia-Romania	5	1	1	3	11	15	3
11. Chinezul	5	1	1	3	7	17	3
12. AMEFA	4	—	3	1	7	9	3

Beszámolóink a meccsekről:

Gloria—CFR 4:2 (2:0)

A Gloria futballcsapata megérdemelten szerezte meg a pontokat a fővárosi vasutascsapattól, amely nem tudott meggyőző játékot produkálni és az aradi csapat minden részében jobb volt ellenfelénél. Ciurel cluji bíró sipjelére, mintegy 1200 néző jelenlétében a következő összeállításban álltak fel a csapatok: Gloria: Bosnlac—Varjassy, Volentir—Lupas, Faur, Pecican—Igna, Rohan, Barbu I., Dobra, Mercea. CFR: Konrad—Martin, Rosculeț—Costea, Rasinaru, Cuiedan—Georgescu, Barbu II., Pál, Donciu, Buza.

A CFR indít szél ellen, de már az első támadást a Gloria vezeti Rohan révén, akinek lövéseit Konrad menti. Mercea nagy ziccort hagy ki, majd kornert ér el a CFR, de Pecican tisztázza. Ujabb CFR-korner eredménytelen, majd a Gloria-jobbszárny vezet remek akciót, Igna azonban mögé ad. Rosculeț szögletre ment, Igna beadása azonban túl hátra jön, majd Mercea lefutása veszélyes, de a lövés mellé kerül. A 33. p.-ben Igna—Rohan-összjáték után Rohan 16 méterről élesen lő és az ellenkező oldalra helyezkedő Konrad a labdát érinteni tudja csak, védni nem (1:0). Három perc múlva Barbu átadásával Dobra cselez és lövését Konrad a felső lécnél vágja, ahonnan a labda lepattan és bár a CFR-védők a mezőnybe továbbítják a labdát, a bíró megadja a gólt, amelyet a fővárosiak nem is reklamálnak, amivel elismerték a gól jogosságát (2:0).

Szünet után a játék eleinte csapkodó, az akciók nem gördülnek simán. A 8. p.-ben Dobra éles lövését Konrad csak nehezen menti, de a 19. p.-ben Barbu—Rohan-összjáték után Dobra kiugrik és lövését most már nem tudja tartani a bucaresti-i kapus (3:0). A 23. p.-ben Faur—Dobra—Mercea a labda útja és a szélső előnyét még növelve közelről berugja a negyedik Gloria-gólt (4:0). A 24. p.-ben Buza fut le, beadását Barbu II. átengedi szélsőjének és Georgescu a felső léc alá küldi a labdát (4:1). A 44. p.-ben Barbu II. jól teszi ki Georgescut, aki védhetetlenül küldi Bosnlac kapujába a labdát (4:2).

A győztes csapat védelme helyenként jól játszott, de sokszor könnyelműsködtek is. A trio legjobbjá Volentir. A halvesorban a két oldalhálé elégitett ki a csatársorban pedig az Igna—Rohan-jobbszárny és Dobra érdemelnek dicséretet. A CFR-ben a védelem kitűnő, mindhárom tagja egyformán jól dolgozott, a fedezetsor azonban annál gyengébb, csak Cuiedan mutatott helyenként valamit. A csatársorban Pál jól mozgott, kivülré Buza érdemel említést. Ciurel bíró jól vezette a mérkőzést.

AMEFA—Ripensia 1:1 (1:0)

Nagy bizalom kísérte timisoarai útjára az aradi munkáscsapatot, amely a várakozásnak megfelelően, kitűnő játékkal örvendeztette meg híveit és a Ripensia csak két perccel a befejezés előtt tudta ofszájdgyanus góllal az AMEFA vezetését kiegyenlíteni és az egyik pontot megszerezni. Bucur Barsu bíró sipjelére a következő összeállításban álltak fel a csapatok: AMEFA: Sadovschi—Kovács, Csajka—Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló H.—Cucula, Magold, Batrin, Perneky, Szida. — Ripensia: Zombori—Ágner, Hoksári—Dehelean, Kotormányi, Lakatos—Bindea, Kovács, Schwarz, Ciolac, Dobai.

Hatalmas iramban indul a játék, a rekkenő hőség ellenére és az AMEFA játékosai frisseb-

ben mozognak a Ripensia tárnál. A féldő egyetlen gólját a 37. percben szerezte meg az AMEFA, olyképpen, hogy Szida lefutó beadását Batrin kapja és a kifutó Zombori mellett belövi a labdát (1:0). A második féldőben a játék változatos és a 38. p.-ben sikerült a Ripensianak az egyenlítés: Dobai ofszájdgyanus helyzetben kapja a labdát, lefut, centerez és Schwarz befejezi az egyenlítő gólt (1:1).

Az aradi csapatban minden egyes játékos tudása legjavát adta és teljes dicséretet érdemel. A védelem kiválóan dolgozott, nagyrészt az övék a sikerből. A fedezetsor volt a legjobb csapatrészt, különösen a két oldalhálé remekelt. A csatársorban Cucula gyorsasága, Magold észszerű játéka, Batrin lendülete és lövései, Perneki hasznossága és Szida beadásai jelentettek értéket. A Ripensia játéka alul maradt a várakozáson. A védelemben Hoksári a legjobb, a halvesorban pedig csak Dehelean elégitett ki. A csatársor helyenként szépen játszott, de sok hibát is követett el. Bucur Barsu bíró nagyon jól vezette a mérkőzést.

Venus—»U« 4:0 (2:0). Az országos bajnokcsapat megérdemelten győzött Sepi (2) és Gruin (2) góljaival. Baciu »U« egy szabályos gólját Milivoi bíró nem adta meg. A közönség parázs botrányt rendezett, amely miatt a játék szünetelt is.

Juventus—Chinezul 6:1 (3:0). A Juventus valóságos lelőtte a Chinezult, amelynek védelme csődöt mondott. Maior (2), Zăinescu (2) és De Vitro (2), illetve Könyg lötték a gólokat. Bíró: Pálfi.

CAO—Crisana 3:0 (1:0). Rendkívül durván játszott a Crisana, ennek ellenére a CAO biztosan győzött Szika (2) és Mosko góljaival. Bíró: Xifando.

Dacia Romania—Unirea-Tricolor 2:2 (1:0). Reális eredmény. A Dacia Romania góljait Capusan lötte, míg az Unirea-Tricolor részéről Niculescu és Schileru voltak eredményesek. Bíró: Murgu.

Az Intelegerea került a kerületi bajnokság élére

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap teljes forduló, öt meccset bonyolítottak le a csapatok, amelyek során különösebb meglepetés nem adatott, hacsak az Olimpia minimális győzelme az Unirea felett nem számít annak, holott a mérkőzés nagy Olimpia-győzelmet ígért. Az USA csak küzdelem után győzött a Hakoah felett, az SGÁ majdnem elkönyvelmüködté a Tricolor elleni mérkőzését. Az Intelegerea biztosan győzött a Soimi-CFR ellen, míg a Transilvania is csak nehezen szerezte meg a pontokat a Juventustól. A bajnokságban most az Intelegerea vezet, de több meccset játszott a CAA-nál, SGÁ-nál és USÁ-nál. A táblázat az alábbi:

1. Intelegerea	7	5	—	2	20	15	10
2. CAA	5	4	1	—	16	7	9
3. SGÁ	4	4	—	—	12	3	8
4. Olimpia-PTT	4	4	—	—	27	7	8
5. USA	5	2	—	3	10	4	4
6. Transilvania	4	2	—	2	5	9	4
7. Soimi-CFR R. A.	4	1	1	2	10	9	3
8. Tricolor	5	1	1	3	9	17	3
9. Unirea	6	1	—	5	12	21	2
10. Hakoah	5	—	2	3	5	12	2
11. Juventus	5	—	1	4	3	25	1

A mérkőzésekről az alábbiakban számolunk be:

USA—Hakoah 3:1 (0:0). Egyenlő erők küzdelme, amely különösen az első féldőben igen változatos volt, szünet után az USA némi fölénye eredményezte a győzelmet. Szünet után Medve és Gulvás (2) góljaival már 3:0-ra vezet az USA, amikor a Hakoah Gallov góljával szépít az eredményen. A győztes csapatban Tyukodi, Gömöri, Nagy Lajos, Gulvás a legjobbak, a Hakoahban Grosz, Schwarz, Krauser, Szécsi és Pálfi emelkedtek ki. Bíró Adamovici.

Intelegerea—Soimi-CFR R. A. 2:0 (0:0). A kapu előtt lényegesen határozottabban játszó csapat megérdemelten szerezte meg a pontokat. Az első féldőben a szélel hátban játszó

Soimi van fölényben, de az Intelegerea védelme megbízható, szünet után azonban öngól és Farkas II. góljával az Intelegerea biztosan győz. A győztes csapatban Knapp, Kéri és Szikszai a védelemben, Farkas III., Lupu és Farkas II. voltak jók, a Soimiban Cheta, Julian, Ilici és Tisza érdemelnek dicséretet. Bíró Pfeiffer.

SGA—Tricolor 4:2 (3:0). Az SGÁ könnyelműen játszva is háromgólos vezetésre tett szert, de szünet után a fellelkesült Tricolor közelállt a kiegyenlítéshez. Fritz, Csányi és Tóth góljaival 3:0-ra vezet az SGA, de szünet után Schmidt és Szerb góljai 3:2-re változtatják az arányt és csak a befejezés előtt sikerült Fritznek újabb góllal biztosítani az SGA győzelmét. A győztes csapatban Löwenberg, Csányi, Heller és Fritz, a Tricolorban Buchner, Szilágyi, Risztin és Janka játszottak jól. Bíró Burdan.

Olimpia-PTT—Unirea 3:2 (2:1). Az Unirea váratlanul kemény ellentállást fejtett ki és az Olimpia csak a végküzdelemben tudta a pontokat megszerezni. A vezetőgólt az Unirea Megyesi II. révén szerezte meg, amelyet Bermoser egyenlített, sőt Lepis még a vezetést is megszerezte. Ujj II. egy 11-est nem tudott értékesíteni. Szünet után Sirkó III. egyenlített és a győztes gólért meginduló harc az Olimpiának hozott sikert és Lenis megszerezte a győzelmet. A győztes csapatban a közvetlen védelem, Budai, Bermoser és Lepis a legjobbak, az Unireában Garai, Böszörményi, Tausch és a balszárny érdemel dicséretet. Bíró Morócz.

Transilvania—Juventus 3:1 (2:1). Változatos játék, szerencsés Transilvania-győzelemmel. Hesz II. és Wagner góljaival már 2:0-ra vezet a Transilvania, amikor Gombos szépít. Szünet után Illin ofszájdgyanus góllal biztosította be a győzelmet. A Transilvaniában Sall a legjobb, kivülré Kovács, Nemzőczky és Fillmon a legjobbak, míg a Juventusban Betegh, Vidai, Farkas, Zelenák és Gombos tündek ki. Bíró Oravetz.

Hatalmas küzdelem után döntetlenül végződött a magyar-osztrák Európa-kupamérkőzés

Magyarország—Ausztria 4:4 (4:2)

Bécsből jelentik: Közel 50,000 néző előtt játszották le a 78-ik magyar-osztrák válogatott mérkőzést, amely ezuttal az Európa-kupáért ment. A mérkőzés 4:4 arányban, döntetlenül végződött, annak ellenére, hogy a magyar csapat, amely 4:2-re vezetett félidőben, megnyerhette volna a meccset. Wunderlin svájci bíró sipjére a csapatok a következő összeállításban álltak fel:

Magyarország: Szabó—Polgár, Sternberg—Szalai, Turai, Dudás—Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Ticska. — Ausztria: Platzer (Raftl)—Pavlicsek, Schmauss—Wagner, Hoffmann, Erdl—Vogl I., Stroch, Bican, Hanemann, Vogl II.

A játék magyar ostrommal indult és a 6. percben Markos jó beadását Toldi bevágta (1:0). A 10. percben egyenlítették az osztrákok: Vogl I. lefutása után centerezett és Bican helyezte lécc alá a labdát (1:1). Egy perc múlva Sárosi passzával Vincze kiugrott és lövése védhetetlen (2:1) újabb egy perc múlva kettős kornert érnek el az osztrákok és második szögletugrás után Bican feje az egyenlítést jelenti. Most az osztrákok fölényt harcolnak ki, mégis a magyar csapat lő újabb gólt és pedig a 21. percben Titkos beadását Sárosi kapásból küldte az osztrák hálóba (3:2). A 35. percben Turai kiugratta Vincét, aki az elébe futó Platzer mellett a negyedik magyar gólt lőtte (4:2). Szünet után az osztrákok nagy elszánt-

sággal küzdenek és sikerült is döntetlenné tenniük a mérkőzést. A 15. percben Vogl I. fut el, magasan ivelt beadását Bican szép fejessel juttatja a magyar hálóba (4:3). Platzer közben megsérül és helyét Raftl foglalta el. A 21. percben fault miatt büntető a magyar csapat ellen. Bican lövését felszabadították, de a labda Hoffmann elé került, aki megszerezte az egyenlítő gólt. (4:4).

A magyar csapat védelmében Szabó, de főleg Sternberg kitünő, a hátsorban csak Turai volt végig jó, elől pedig Sárosi és Ticska a legjobbak. Az osztrák csapat kapujában Platzer és Raftl egyaránt kitünő, a hátvédek szürkék, a fedezetsorban Wagner és Hoffmann, elől pedig a két Vogl és Bican tűntek ki.

A magyar-osztrák meccs után az Európa Kupa állása a következő:

1. Olaszország	6	5	—	1	15:6	10
2. Ausztria	8	3	3	2	17:15	9
3. Magyarország	7	3	2	2	15:14	8
4. Csehszlovákia	7	1	4	2	9:10	6
5. Svájc	8	1	1	6	13:24	3

O Külföldi sportesemények. Budapesten Kovács, a neves magyar atléta megjavította a 300 yardos síkfutás világrekordját. A vasárnapi bajnoki mérkőzésen az Attila 2:2 arányban döntetlen eredményt ért el a Kispest csapatával szemben.

Döntetlen a másodosztályu derbi

A másodosztályu bajnokság derbijét az Astra és Sparta csapatai vívták meg és a mérkőzés 2:2 arányban, döntetlenül végződött. A Slavia és Fortuna folytatták győzelmi szériájukat, a Banatul lépte a Concordiát, a Vulturul pedig nem jelent meg a Crisana elleni mérkőzésen. Az eredmények a következők:

Sparta—Astra 2:2 (2:2). Slavia—Patrla 4:1 (2:1). Banatul—Concordia 5:0 (0:0). Fortuna—CS Lyra 2:1 (2:1). Crisana—Vulturul meccsen utóbbi nem jelent meg.

O Szövetségi díjmérkőzések. SGA—Solmi CFR R. A. 7:0, (3:0). Gloria—USA 20:0 (10:0). Sparta—Juventus 10:2 (5:1). Tricolor—Intelegerea 6:2 (1:2).

O Húsági bajnokság. Astra—Sparta 4:2 (3:1). SGA—Tricolor 5:0 (2:0). Gloria—CAA 2:0 (0:0). Hakoah—Juventus 10:2 (3:1). Crisana—Olimpia 4:0 (2:0).

O B) ligás eredmények. RGMT—Roviné Grivita 4:1 (3:1). Vulturul Textila—ILSA 1:1 (0:0). Jiul AC—UDR 2:0 (1:0). SG Sibiu—CFR Simeria 5:3 (4:0). Makkabbi—Elips 6:1 (3:0). Ploesti-Tricolor—ACFR 4:3 (3:0). Olimpia—CFR—CA. Cluj 2:1 (1:0). Phönix CSB—Staruinta (Oradea) 3:2 (2:1). Victoria Carei—CFR (Cluj) 2:1 (1:0). Mures—Soimi 3:1 (1:1). IAR—Sticla 5:0 (2:0). Franco Romana—Stadiul Bacaanean 15:0 (6:0). Dragos—Voda—Sporting 6:0 (4:0).

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
telel.

J. KREBSZ
5217

Oszli és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít.
Telef.: Bul. Reg. Ferd. 51. — Üzlet: Str. Eminescu 1.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

LEVELEZÉS.

SZÉPSÉGBEN, intelligenciában átlagon felüli, komoly, fiatal nő állandó barátságát keresem, ki az egyedüllétemet elviselhetővé tenné és akit anyagilag segítenék. Leveleket „Ezer közül egy” jellegre az Aradi Közlöny fiókiadójaiba kérem leadni.

„Eritrea” jellegre levél van az Aradi Közlöny fiókiadóiban.

Levelezni kérem jómegjelenésű fiatalemberekkel. Leveleket „Gloria” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kérek. 5877

INTELLIGENS fiatalemberrel levelezni. Leveleket kérek az Aradi Közlöny kiadójaiba „Argyelán” jellegre. 5878

Ötezer lei honorárium jellegre levél van a fiókiadóban. 5878

ALKALMAZÁS.

Elsőrendű szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra keresetlik. Cim a kiadóban.

A háztartás minden ágában jártas intelligens, fiatal nő, házvezetőnői állást keres magános urnál. Cim a kiadóhivatalban. 5875

Házvezetőnőnek keresek 30 év körüli csinos nőt, ki minden házimunkát vállal. Ajánlatokat „Magános férfi” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 5870

MINDENES szakácsnő jó bizonyítványokkal felvételük. Bul: Carol 32., földszint. 5878

LAKÁS.

Csinos butorozott szoba 600 leiért férfi részére központban kiadó. Megtekinthető délelőtt. Cim a kiadóban.

ÜZLETFK

REGI jömeneteli pékseg lakással, két látra nyíló központban lévő beadó, esetleg eladó. Gyulai, Radna. 5848

VÉTEL ES ELADAS

FAJTISZTA skóttterrier egy éves nőstény eladó. Szacsavay Sándor Camna Silindia, județul Arad. 5871

Porszívó gép (prima), keleti perzsa szőnyegek és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Modern hálószobák, ebédlők, konyhák olcsó áron szerezhetőek be, részletfizetésre is. „Concurrenta” asztalos-üzem. Bul. Reg. Ferd. 15. (a lutheránus templommal szemben. 5597

Végkiarúsítás! Csak még ezen a héten Krausz Paulin, színház-épület, könyv- és papírkereskedés minden elfogadható áron kiárusítva. 5649

Adóbonok

vétele és eladása legjobb ár-folyamon.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16., I. em. 5247

INGATLAN.

Eladó Sirian szemben a praetorával 5 szobából álló parkettás, cserépkályhás, összkomfortos úri lakóház. Értékesíteni: özv. Weisz Lajosnál Siria. 5872

Olcsón eladó ingatlanok!

1. Gyermekórház közelében, 8 szoba, előszobás magánház, nagy telekkel, 180,000 Lei.
2. Cent umban, kisebb bérház 2x2, 3x1 szobás lakásokkal, vízvezeték, shone csatorna, 28.000 Lei hozammal, 280,000 L.
3. Plata Avram lancu közelében magánház, 4 szoba, elő, fürdő, c.-elédzobás urilakással, cserépkályhával, 260,000 L.
4. Külvárosban, sarokház, fűszertűzlet, korcsma, telepálya, istálló, 700 négyzetgö. telekkel, áron alul, sürgősen, 180 ezer Lei.
5. Cetate Vechen, villanegyedben tőkeelhelyezésre is alkalmas 199□-es üres telek ritka alkalmi áron, 110,000 Lei-ért eladó.

Ezekon kívül, minden bármilyen eladó ingatlan, ház, telek, föld és szállók eladására vannak megbízásaim.
Kis: Lajos nyug. rendőrtiszt

„URANUL”

ingatlantorgalmi irodája és lakása
Str. Horia 2. szám, II. em. 5879

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTÓBER 8

Bucuresti 1.05: Ionescu-zenekar. 1.53: Ionescu-zenekar. 2.30: Ionescu-zenekar. 6: Gramofon 7.20: Gramofon. 8.15: Kamarazene. 9: Saint-Sans-est. 10.45: Tánzene. 11.45: Német és francia hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Mesék nagyoknak (Felőlvásás.) 13.00 Déli harangszó. 1.05—2.30: Rác Zsiga és cigányzenekara. 2.40—3.10: Váry Ella szaxofonozik (zongorakísérettel.) 5.10: Asszonyok tanácsadója. 6.10: Kosztolányi Dezső beszél a „100 Könyv” sorozatban Kazinczy „Pályám emlékezete” c. művéről 6.20: A „Zongora előkészítő tanfolyam” I. oszt. anyagából Schwab Miklós ad elő. 6.50: Francia nyelvtanítás (Gazsó Miklós dr.) 7.15: Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 7.55: Széchenyi mérnöke. 8.25: Az operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto.” Az előadás után kb. 11.35: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál 12.15: Jazz-zenekar műsora, Szentiványi Zoltán énekszámával. — Budapest II. 6.45—7.05: Budapesti Koncert. Szalonzenekar. 7.20—7.50: Mezőgazdasági félóra. 8.35: Honfoglalás fejező nélkül 9.10—10.10: Hanglemezek — Bécs. 8: Torna 8.25: Gramofon. 12.30: Olasz lecke. 1: Szórakoztató zene. 2:10: Szórakoztató zene. 4:20: Gyermekóra mandolinzenekarral. 5:05: Operaszíndarab gramofonon 6:20: Egyházzenei hangverseny. 11:10: Beethoven: Vonósnégyes a-moll 1—2; Táncklemezek — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 5:20: Zongoraszámok. 7:30: Német lecke. 8:30: A nemzet órája 9: Rádiózenekar 10: Hangjáték 11: Hírek 11:20: Beethoven: Vonósnégyes. — Berlin 1: Déli harangszó. 3:15: Zenei apróságok. 5: Szólószó 6: Rádiózenekar. 8: Zongora- és énekszámok. 10: Hangjáték 10:50: Gitárhangverseny 12: Népzene. — Pozsony 1:15: Gramofon. 4: Rádiózenekar 6:40: Magyar közvetítés zongoraszámokkal. 7:55: Gramofon. 8:10: Szlovák szerelmi dalok. 8:30: Fuvószené. 10:30: Szalonzene 11:30: Gramofon — Hellsberg. 9:30: Torna asszonyoknak 5:25: Orgonaszámok. 6: Rádiózenekar 8: Hírek. 10:10: Kőm. 11: Hírek 11: Népzene.